

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izveniši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in A neriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. Za ostanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafljovih ulicah št. 5. — Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštva telefon št. 85.

Ob koncu leta.

Z današnjo številko je »Slovenski Narod« končal svoj 41. tečaj; na pragu novega leta stopamo pred slovensko javnost z vabilom, naj tudi v prihodnje z naročanjem, inseriranjem in sodelovanjem podpira naše delo za slovensko narodno stvar.

Kaj je »Slovenski Narod« za slovensko stvar, to se je najbolje pokazalo po krvavih dogodkih 20. septembra. Takrat se je pokazalo, kako velikanska moč je v tem listu in takrat se je pokazalo, kako se zna »Slovenski Narod« vzlic vsemu nečloveškemu preganjanju boriti za slovensko stvar. Kje je slovenski list, ki bi zamogel pokazati na tako neosebno, požrtvovalno in neustrašeno delo, kakor »Slovenski Narod«.

Nič ne pretiravamo, če rečemo: Naši nasprotniki bi nas bili pohodili in poteptali po 20. septembru, ko bi ne bil »Slovenski Narod« šel v boj, ne boječ se ne truda, ne težav, ne preganjanja, ne stroškov, ne pritiska, ne groženj, ne verig in ne ječe.

Za nas govore naša dejanja in spričo teh se nam ne zdi potrebno, da bi na dolgo in na široko govorili o važnosti »Slovenskega Naroda«. Kar je »Slovenski Narod« bil, to ostane tudi v prihodnje: bojni organ za pravice in koristi slovenskega naroda.

Bodi dovolj, če rečemo, da ho- mo tudi v prihodnje s tisto zvestobo in neustrašnostjo zastopali slovensko stvar, kakor doslej. V to ime prosimo, naj nam ostanejo zvesti tudi v novem letu vsi tisti, ki so nas doslej podpirali.

Odpad učiteljstva.

(Piše dr. K. T. v Ljubljani.)

Dan 28. decembra 1908 ostal bo kranjskemu učiteljstvu v neprijaznem spominu. Na tem kar nič ne dvomim in zategadelj kot resničen prijatelj učiteljstva odkrito obžalujem tragikomedijo, ki se je vršila v ponedeljek zvečer v »Mestnem domu«. Naj se mi oprostijo trdo besedo, toda milejše označbe ne najdem za ta vseskozi ponesrečeni poskus političnega poziranja na škodo — le preveč opravičenim stanovskim interesom. Z veseljem in nekakim ponosom sem zrl ob vstopu v dvorano na to impozantno število učiteljev in učiteljic, toli krivično zastopavljive.

nih glede njihove gmotne pozicije in pričakoval sem po vsej pravici istotako impozantno emanacijo njihove volje, da v dosedanjih razmerah nečijo in ne morejo več živeti in delovati. Tak apel na najprimitivnejši pravni čut poklicanih faktorjev, čigar globokemu moralnemu vtisku bi se nobena stranka ne bila mogla izogniti, sem pričakoval — doživel sem pa nezrelo diletantsko politično predstavo. Bogu bodi potoženo, da je bilo tako!

Že onvertura pokvarila je vse, uničila je vsako pričakovanje. Prijatelj Jelenec, oni isti Jelenec, ki je še pred štirinajstimi dnevi sedel v izvrševalnem odboru narodno — napredne stranke ter nastopal kot njen kandidat za deželni zbor, razkril je strmečim poslušalcem »normalno« dejstvo, da je ta ista stranka pred prepadom in v razsulu, nocojsnji učiteljski shod pa da ima zgolj naloge, zadati jej še »Gnadenstoss«. To je bil alfa in omega shodovega dnevnega reda. In odkod kar naenkrat to senzačno prepričanje? Vsaj za ogromno večino izven ljubljanskih učiteljev senzačno — to se jim je čitalo na obrazih. Odtod, ker vzpričo raznim, vsega obžalovanja in obsojbe vrednim spletkam, a tudi po krivdi okornega nastopanja učiteljskega samega, ni prodrla v Ljubljani učiteljska kandidatura. To je vse in zaradi tega sklenilo je učiteljstvo, da se mora eksemplarično kaznovati narodno — napredno stranko! Zato je bilo treba ponedeljkovega shoda, zato se je zaukazalo stotinam učiteljev in učiteljic drago pot v Ljubljano, ne pa zato, da bi bili imeli priliko pred otvoritvijo deželnega zbora opozoriti slovensko, da avstrijsko javnost na sramotni gmotni položaj kranjskega učiteljstva. Smejati bi se moral človek politični megalomaniji prijatelja Jelenca in sodrugov, ako bi ne bila tako žalostna in usodna — ne za narodno — napredno stranko, čije obstoj še davno ni odvisen od volje kakega učiteljskega društva, temveč za to ubogo kranjsko učiteljstvo samo.

In kar je pokvaril otvoriteljski shoda, tega tudi referent Gangl ni popravil. Prvi del njegovega referata bil je po večini izvrsten, premise pravilne in slike učiteljske bede ter neznosnih političnih persekucij, katerim je izpostavljen dandanes v kranjski deželi vsak neklerikain učitelj, bile so naravnost pretresujoče. Toda tudi njegovi sklepi bili so

skrajno nelogični, ker so izzveneli v trditvi, da nobena stranka nima trdne volje, pomagati učiteljstvu iz teh nevednih razmer in da vsled tega celokupno učiteljstvo mora zapustiti tudi narodno — napredno stranko ter se zanašati odslej zgolj na lastno moč. Da, celo to je očital naši stranki, da sklepa politične sprave na račun učiteljstva! In vendar bi tovariši Gangl moral vedeti, da o kakih stvari med klerikalno in narodno stranko v kulturnih vprašanjih, kakršno je v prvi vrsti vredba ljudskega šolstva, ni bilo, ni in ne more biti nikdar govora, ker vsaka stranka vztraja nepremično na svojih načelnih, dijametralno nasprotnih si svetovnih kulturnih naziranjih in da velja sprava le za strogo narodna vprašanja, v katerih si tudi najbolj ultramontanski župnik in najsvobodomiselniji učitelj lahko z mirno vestjo podasta roko. Nič manj krivično pa ni očitiranje, da je narodno — napredna stranka kadarkoli omalovaževala opravičene težnje učiteljskega stanu. Nečem klicati v spomin tovarišu Ganglu strankin program in tudi v daljnjejo preteklost ne bom segal, kjer stoji kamen ob kamnu spomeniki strankinih prizadevanj v prilog učiteljstvu, zlasti izza časov, ko je imela stranka še odločilno besedo v deželni hiši. Toda delovanja dr. T. v čarjevega v deželnem šolskem svetu bi pa objektivni učiteljski shod vendarle ne bil smel tako ostentativno prezirati, ako ni hotel vsiliti nepristranskih zborovalcem prepričanja, da je nevhvalno plačilo tega sveta. In istotako ne požrtvovalnih prizadevanj pristave narodno — napredne stranke v številnih okrajnih in krajnih šolskih svetih — da ne govorim o neutajljivih posebnih zaslugah načelnika narodno — napredne stranke za učiteljski stan, ne glede na njegovo državnozbornsko delovanje, katerega se je tovariši Gangl mnogikoli premočno dotaknili. — In če je sedaj narodno — napredna stranka izgubila marsikako svojo tozadevno pozicijo na deželi bajč vsled svoje brezbrzičnosti, tedaj vprašam jaz: kdo pa je v prvi vrsti so-kriv na tej brezbrzičnosti, ako ne oni učitelji, (vsa čast izjemam!) ki so doslej hodili glasom značilnega medklica prijatelja Likozarja na ponedeljkovem shodu, med narod, v ljudstvo le toliko, »v kolikor so morali«? Pa še nekaj iz zadnjega časa, izza boja za deželnozbornsko volil-

no reformo: Deželnemu poslanec Ganglu je dobro znano, kako krčevito so se borili narodno — napredni člani ustavnega odseka za učiteljske težnje, da je bil med njihovimi prvimi pogoji celo junktim med regulacijo učiteljskih plač in volilno reformo in da so od te zahteve odjenjali pod silo razmer stoprav tedaj, ko so sprejeli pomirljivo izjavo delegatov S. L. S. in zlasti tudi g. deželnega glavarja glede uvidevanja neodložne nujnosti te regulacije.

Taka je torej v luči resnice slika narodno — napredne brezbrzičnosti za učiteljski stan. In prav zaradi tega, ker je in mora biti ta resnica splošno znana, moram označiti oficialni odpad učiteljstva od stranke kot pojav skrajne nevhvalnosti, nastop njegov na ponedeljkovem shodu pa kot nezrelo politično komedijo, ki je žal vsaj za hip popolnoma pokrila resnično tragedijo učiteljskega stanu.

Edini realni efekt te nepotrebnosti in nepravilne politične demonstracije, katere vsa poetična sentimentalnost Ganglova ni mogla omiliti, pa bo sicer vsega obžalovanja vredno, a neizogibno kršenje ugleda učiteljskega stanu ter izdatno otežkočanje boja za izboljšanje njegovega gmotnega položaja. V to zadnje je učiteljski shod še posebej pripomogel s tistim priveskom, ki se je vrstil za drugo resolucijo. Mesto da bi namreč zahtevalo učiteljstvo tako regulacijo plač, kakršna je za sedaj v okviru obupnih deželnih financ mogoča in izvedljiva in ki odgovarja n. pr. vsaj deloma zadovoljivi gmotni poziciji štajerskega učiteljstva, pa zahteva takojšnje uvrščenje v XI.—VIII. plačilni razred državnih radnikov. Gospoda, italijanski pregovor pravi: Chi troppo abbraccia, poco stringe! Taka zahteva mora izzvati primerjanje z gmotno pozicijo drugih in zlasti akadem. stanov, ki dosegajo 4—5 let daljšini, neprimerno napornejši in dražji študijami stoprav po večletnem brezplačnem prakticanju najnižje plačilne vrste državnega uradništva. To velja za pravnike, filozofe, tehnike in medicince. 18—20letni učiteljski kandidat pa naj doseže XI. plačilni razred takoj ob vstopu v službo, ko se mora njegov vrstnik, gimnazijski in realni abiturient stoprav pripraviti na večletni križev pot stradaljočega di-jaka! Taka zahteva je vsaj za sedaj in dokler se tudi položaj drugih stanov ne izboljša, absolutno neizved-

ljiva. Sicer pa po mojem prepričanju najhujša in najobčutljivejša krivica ne tiči v skromnih prvotnih plačah učiteljstva, temveč v absolutno nedostatnem avtomatičnem t. j. časovnem avanziranju; ta nedostatek je tudi glavni povod, da se učiteljska beda pričinja stoprav v poznejših letih, ko naraščajo z množečo se robino vse potrebe. Tu je krepka odpora najsiilnejša. Skrajno neprevidno je torej od našega učiteljstva, da prav sedaj, takorekoč ob 12. uri s pretiranimi zahtevami daje orožje v roke svojim nasprotnikom ter otežkoča s svojo neskrupulnostjo boj lastnim prijateljem.

In prvi ter najvplivnejši prijatelj učiteljstva, njegova najmočnejša opora, ostala bo vzlic vsemu narodno — napredna stranka, ona ista stranka, kateri je hotelo zadati učiteljstvo na ponedeljkovem shodu v svoji kratkovidnosti smrtni udarec. Pa na največjo srečo učiteljstva je njegova politična domišljavost večja, nego njegova resnična moč. Napredna slovenska stranka bo živela tudi brez učiteljstva in ako treba proti njegovi volji, zakaj kulturni razvoj naroda ne more biti zavisen od hipnega političnega razpoloženja slučajnih voditeljev tega ali onega stanu. — Pač pa ima stranka od ponedeljka sem napram učiteljstvu dvojno nalogo: priboriti mu mora poleg boljše gmotne eksistence tudi še — politično zrelost.

Kranjska hranilnica.

Za božične praznike je razposlala »Kranjska hranilnica« vsem farnim uradom na Kranjskem tiskane reklame za svoj zavod. Kar troje tiskovin je dobil vsak farni urad, kar na troje načinov ga poskuša »Kranjska hranilnica« spraviti v zmoto in ga tudi direktno prevariti.

Vse te tiskovine so pisane v slovenskem jeziku. Sicer imajo »Kranjsko hranilnico« v rokah sami najstrupenejši nemškutarji, sami ljudje, ki bi vse slovenstvo najraje čez noč ugonobili in ki so slovenskemu narodu z njegovim lastnim denarjem storili toliko škode, kakor nihče drugi, a zdaj znajo lepo in pravilno ta jezik in tako ljub in sladak jim je postal, da pišejo v njem uradne razglase in izjave — seveda le ker upajo, da bodo z njim premotili zaupljive Slovence in jih z begali tako, da jim bodo še dalje pustili

LISTEK.

A. Aškerc: Akropolis in piramide.

V Ljubljani 1909. Založil Lavoslav Schwenfner.

»Črpaam vrele, dan na dan ga črpaam — ne izčrpaam ga!«
(Dva vodnjaka.)

Pred nami leži lična knjiga, saj je izšla in Schwenfnerjevi založbi in Slatnerjevi tiskarni. Avtor pa ji je Aškerc. Zopet Aškerc! Da, lani nas je obdaril z Jadranskimi biseri, letos nam je pa pripesal seboj s potovanja za spomin na svoje poetične sprehode po orientu »Akropolis in piramide«. A te poezije niso goli popolni spomini, niso verzificirane beležke o tem, kar je pesnik na svojem potovanju po Egiptu in na Grškem videl in doživel, ampak vpletel je vanje toliko subjektivnega, toliko novih potez in krepkih misli, da zopet vidimo pred seboj Aškerc kot jako individualnost. Res, prava grča je med našimi novejšimi pesniki, da ne omenim najnovejših, zvest svojemu naziranju s tako doslednostjo, da bi ga nasprotniki lahko zvali trmoglavca. Že se mu je očitalo, čemu da

hodi iskati motivov svojim pesmotvorom po svetu, čes, da mora že domača gruda, domače ljudstvo, domača zgodovina nuditi poetu toliko snovi, da jo umetniško preobzri in oživi. Pri tem pa taki očitariji ne pomislijo, pač, ker se tega ne zavedajo, kako tesnobno in tesnoročno je vse umetniško naziranje v naši ljubi domovini, da mora po-višku izpopolnitve hrepeneč človek med svet, če hoče svobodno dihati in vsaj za nekaj časa pozabiti na domačo moro. Zakaj, da ostane toliko naših inteligentov vedno le v Globeli in na Klancu; tu nekako zakrkejo in odrevene ter si potemtakem sami zapro pogled v širni svet, da izgube zmožnost, svoje naziranje pojicirati tudi na inozemske pojave in iskati stika starodavnosti s sedanostjo.

Aškerc torej je obiskal klasiška »ta egipčanska in grška. Prvo polotico svoje pesniške zbirke je nazval Egiptovske arabeske. Pestra skupina lirskih motivov in epskih činov, prečkana z refleksijami iz zgodovine in kulturnega pokreta, z mislimi o socialnem življenju in svetovnem naziranju, to bi bila obelna oznaka značaja teh poezij. Isto velja tudi o skupini grških vtiskov z naslovom Pod helenskim solncem.

»Semiramis« plove po Jadranskem morju. Pesnik na palubi zre čez neskočno sinjemodro plan in razmišlja o smotnih življenja. Galebi »bletavajo brod, donašajo mu po-

strednje pozdrave iz domovine. Ze nas premesti v Kairo, bajnokrasno egipčansko stolnico. Vodi nas pod palmami v parku Ezbekijeh, pelje nas v kavarno »pri arabskem konjaku, kjer se s starim Osmanom modro razgovarja o svojih nasprotnikih:

»Kaj pomeni, če imaš sovraže? To pomeni, da si jim na poti! A če si na poti jim, si nekaj!... Kdor ni nič, tam tudi ni nasprotstva. Kdor ni nič, tam tudi ni nasprotstva!...«

Peš koraka po prašni cesti proti starodavni Heliopoli. Na njivi kraj ceste orje zemljo star Felah. Ta ga pouči o največji modrosti:

»ki ti preživi vekove in vse bajke svečeniške, je modrost, ki gledaš tukaj s svojimi očmi jo, tujec — glej modrost: orati zemljo!«

Stoji pred Hufújevo piramido, primerjajoč veličastvo zgradbe s človeško ničnostjo. »Gizejska sfinga« razmišlja o človeštva dejanju in nehanju; že tisočletja zre pred seboj razvoj in borbo človeštva:

»Jaz gledam mir in boj, spremembo večno.

Jaz gledam temno noč in svetli dan... Sveta uganko gledam tajnovito — »razrešiti jo trudim se zaman.«

Veličasten je samospev Nila, vzorna oda na mogočno sveto reko,

ki je Egiptu vir vsega življenja. Zgodovinsko snov je porabil pesnik v povestih: Amenhotep IV., Hipatija, Mohamed Alijeva pogostitev, seveda je vdahnela v prvi dve tendenca, ki je velika večina našega pobožnega ljudstva ne bi odobrvala. Zlastno poglavje iz našega socialnega življenja je naslikano v »Egiptu«-ki. To je prava tragedija lepega slovenskega dekleta, ki zaide na egipčanskih tleh s prave poti in pada v razkošno življenje orientalskega »edno niže in niže, dokler ne propade in izdihne. Pereča satira pa tiči v »Učenem oslu«. Zdeti se nam hoče, kakor bi se pesnik znašal tu nad »vzvišenim kritikom, ki bi bil vreden, da se mu doktorska diploma napiše kar naravnost na lastni hrbet.

Več pesnikove subjektivnosti kakor v Egiptovskih arabeskah nahajamo v grških slikah. Kje pa tu di bi našel kontemplativen človek več bodrila za proučevanje kulturne zgodovine in stare umetnosti, kakor na grških tleh? Atene z Akropolisom in veličastnimi razvalinami na njej, Elevisis, Korint, Olimpiki, Itaka: povsod doživi izobraženec toliko vtiskov, da bi se dale o njih pisati cele knjige. Kaj čuda, če se je tudi naš pesnik oživil tam pod svobodnim helenskim solncem, če ga čuje- mo tu slaviti slavno preteklost, opo- vati grško umetnost, veselje do življenja in uživanja, smisel za lepoto in umetnost!

»O, krasna ti helenska harmonija duha s telesom! — Kalokagatija Soglasju vzvišenemu je ime. In kje živi soglasje to drugje, ko v Palade Atene domovini, v Apolonovi sveti pokrajini!«

Tisto stremljenje po svobodi v naziranju, ki je lastno le možu, ki se ne da uklepati v stroge dogmatske vezi, je našlo duška v pesmih, kakor je »Velika noč na Akropolis«, prav- »ata himna helenskemu poganstvu, ali »V Elevisdo romam«, slavospev preropeni naravi in pomladni moči, ali »Sokratova smrt«, »Aspazija in Periklej«, »Phryne pred sodniki«. (V pisavi grških imen je avtor nedosleden; piše: Phryne, toda Fidijs; Lais, toda Elevisda; Parthenon, toda Demosten; Eros, Erosa, Knidos, Knidosa, toda Apolo, Odisej; Demeter, Navzikas, toda Aspazija. S tujkami je res križ! — Motiv o vplivu lepote človeškega telesa se v teh poezijah večkrat ponavlja, tak- »ta utegnejo naši estetiki, ki jim je »vsaka Muza, če ni zagrnjena v sto- gubo haljo, »reč pohujšljiva in zape- ljliva«. Aškercu njegovo odkritost za- alo vzeti. — Socialna satira tiči v ro- manci »Fidijs in suženj«; nekaj tudi v prvi pesmi, spsenjeni v tercinah »Izselniki«. »Tempelj na Eginu« je pa malo razposajena stvarica; no, saj je Aškerc včas tudi fant:

»In ljubši ko ves tempelj ta sloveči- lasje so tvoji bujni mi, rudeči...

svoj denar, tako, da bo nemškutarjem še nadalje mogoče s slovenskim denarjem voditi boj zoper slovenski narod.

Prva teh tiskovin obsega znano Gozani-Kremenškovo izjavo, izdano na ukaz barona Schwarza.

Človek bi pričakoval, da bodo čislani nemškutarji, ki imajo Kranjsko hranilnico v rokah, pri tej priliki kaj povedali, kdaj so bili strokovno revidirani in kdo je izvršil to strokovno revizijo. To namreč ve vsakdo, da Gozani in Kremenšek sploh nista zmožna izvršiti strokovno revizijo in da v to tudi nista imela časa. Gospodarji »Kranjske hranilnice« pa izkoriščajo naročeno Gozani-Kremenškovo izjavo v namen, da bi ljudem vcepili mnenje, kakor da se je izvršila strokovna revizija. To je prava nemška lumparija. Pribijamo torej, da se »Kranjska hranilnica« ni nikdar podvrgla strokovni reviziji in da tega tudi sedaj neče storiti v zvezi s tem opominom časopisja. Zakaj se čislani nemškutarji boje strokovne revizije, da morajo begati vlagatelje z Gozani - Kremenškovo brezpomembno izjavo? Ali imajo mar slabo vest, ali se jim je bati roke pravice, če bi revizorji-strokovnjaki pregledali njihove knjige?

Druga izmed razposlanih tiskovin govori o stanju »Kranjske hranilnice«. Kar nemškutarji izkoriščevali sami pišejo o sebi in o koritu, iz katerega jih je toliko obogatilo, pač ne more imeti nobene vrednosti. Resnično stanje »Kranjske hranilnice« se da doznati samo potop popolnoma nepristranske strokovne revizije, vse drugo je brez pomena. Številke so hitro zapisane in toliko lažje se dajo zapisati, ker jih pri »Kranjski hranilnici« ne more nihče kontrolirati. Če je pri »Kranjski hranilnici« res vse v redu, bi se bila ta pač že davno prostovoljno podvrgla strokovni reviziji, dočim zahteva javnost revizijo, »Kranjska hranilnica« pa je neče. Tiskovina o stanju »Kranjske hranilnice« je torej docela brez pomena.

Tretja tiskovina razpravlja o darovilih v javne namene, ki jih je razdelila »Kranjska hranilnica« tekom šestdesetih let. Že to je nesramnost, da te razdelitve proglašajo hranilnični nemškutarji za dobrote. Hranilnica mora po svojih pravih razdeliti čisti dobiček v javne namene. To ni nikaka dobrota, to je ujena prokleta dolžnost, kajti »Kranjska hranilnica« je bila v ta namen ustanovljena. Nemškutarji, ki so se »Kranjske hranilnice« polastili, so že itak dovolj grešili proti njenemu namenu s tem, da so razdeljevali čisti dobiček s skrajno pristranostjo, da so denar porabljali za nemške strankarske namene in iz dobička, ki so ga napravili s slovenskim denarjem, vodili boj zoper slovenski narod.

Baharija, koliko je hranilnica razdelila od čistega dobička, je torej prav neumestna. Dotična tiskovina je pa tudi nesramna sleparija, zakaj v njej je zamolčano vse, kar je »Kranjska hranilnica« izdala v nemškutarke, strankarske, Slovencev sovražne namene. Izdala je v te namene milijone in zanje prikrajšala obširne koristne naprave, katerim bi bila morala dati dotični denar.

Z zvijačo in lažmi skuša Kranjska hranilnica premostiti slovenske vlagatelje, naj bi ji še dalje puščali svoj denar. Pa to se ji ne posreči, naj stori karkoli.

Že dosedaj je dvignjeno tako ogromno mnogo denarja, da so hranilnični uradniki kar glave izgubili. Po novem letu se bo dvignilo še več

denarja. Opozoriti pa moramo občinstvo, naj pazi, da bo izplačevanje pravilno. Zgodili so se že slučaj, da je »Kranjska hranilnica izplačala premalo denarja, ali pa tudi preveč. Seveda je bila to zmeta. Znano nam je več takih slučajev. Zato naj vsakdo sam preučena, koliko mu mora hranilnica izplačati na glavni in zlasti na obrestih, da ne bo imel škode, ali pa naj kar knjižico izroči tistemu slovenskemu denarnemu zavodu, kjer misli denar naložiti; dotični zavor bo že pazil, da ne bo ni hče vsled zmedenosti uradnikov »Kranjske hranilnice« oškodovan.

Ponemčevanje finančnih uradov na Kranjskem.

Da se v deželi, v kateri je 98% Slovencev in le 2% Nemcev, nastavlja nemški uradniki, je taka absurdnost, da ji ni najti enake na svetu. Mogoče je to le pri nas, ki stojimo pod oblastjo nemške osrednje vlade, ki čuje in sliši samo želje nemških nacionalcev, zbranih v kranjskem »Volksratu«, ter ravno tako strupenega sovražnika Slovencev, deželnega predsednika barona Schwarza.

Posebno čutimo to kruto krivico pri finančnih uradih na Kranjskem. Finančna prokuratura je gnezdo samih Nemcev, prav kakor bi bil ta urad namenjen samo za Nemce in ne tudi za Slovence — če imajo pri finančni prokuraturi enega slovenskega uradnika, je to toliko kot nič. Pri finančni direkciji v Ljubljani so konceptni uradniki večinoma Nemci, ki se udobno lené na gorkem, dočim mora slovensko finančno konceptno uradništvo ven na deželo. Da finančna direkcija koncentrira nemško uradništvo v Ljubljano, nam je jasen dokaz v premeščanju Grabnerjev v Logatec v naše mesto. A to še ni dovolj! Tudi pri davčnih uradih se je upeljalo zadnji čas ponemčevanje z nastavljanjem nemških davčnih uradnikov. Sprejemajo v službo Nemce, ki ne znajo besedice slovenske, dasi bi po predpisu zakona moral vsak kompetent znati slovenski in nemški v govoru in pisavi, če hoče, da ga sprejmejo v davčno službo na Kranjskem. Uprav te dni so vzele v davčno službo dva Kočevarja, ki ne znata drugega jezika kot nemškega!

Pred kratkim je bil imenovan za davčnega oficijala asistent Wolf. Ta človek je doslej vedno služil v Kočevju, ker ga zaradi neznanja slovensčine niso mogli nikamor drugam dejati. Kako tam opravlja svojo službo, ko mora odpravljati slovenske stranke, je jasno in umljivo. Njegovo nameršeno je zakrivil referent Avian sporazumno s »Volksratom« in baronom Schwarzem.

V Logatecu službuje davčni asistent Verderber, v Kamniku pa praktikant Kraker. Oba sta huda nemška nacionalca, zlasti drugi, ki je, kakor smo svoj čas poročali, pri okr. glavarstvu denunciral nekega Slovence, ki ga je radi njegovega protislovenskega nastopa vrgel iz gostilne. Slovenski ne znata, zato se pa slovenske stranke, ki imajo z njima opraviti, norčujejo iz njih. Ko bi bila ta dva davčna uradnika Slovence, bili bi ju že zdavnaj spodili iz službe. Verderber je bil svoj čas discipliniran, Kraker ravno tako, vendar se jima obeta najlepša bodočnost samo zato, ker sta huda Nemca. Posebno Kraker ima dobre šanse. Finančno vodstvo alias »Volksrat« se sedaj peha, da bi postal asistent in

pri finančnem ministrstvu že leži vloga finančne direkcije, da bi bil ta fant imenovan za takega. Slovenskih davčnih praktikantov je mnogo, ki so že zdavnaj zaslužili, da bi postali asistentje, vendar se na to še ne misli, disciplinirani in nesposobni Kraker naj pa avanzira! Kaka krivica bi bila to za slovenske davčne praktikante!

Namen vlade je, spraviti kolikor mogoče več nemških davčnih uradnikov v deželo, posebno pa v Ljubljano. Tudi se namerava, da bi taki ljudje zasedli vse davčne referate pri okrajnih glavarstvih, kjer ne pridejo preveč v dotiko s strankami in jim torej slovensčine ni treba tolikrat mrevariti. Če pa ima opraviti s slovensko stranko, pa mora slovenski uradnik napraviti zanj njegovo delo. Kadar bo nemških davčnih uradnikov na Kranjskem dovolj, postavili jih bodo za »špiceljne« po posameznih davčnih uradih, da bodo nadzorovali svoje slovenske stanovske tovariše, če bi se ta ali oni kaj pregrešil zoper Nemce in nemštvo.

Vzpričo navedenega opozarjamo slovenske poslance, naj se pobrigajo za razmere pri davčnih uradih na Kranjskem, da se nam ne bodo utihotapljali nemški nacionalci na mesta, do katerih imajo pravico edino slovenski kompetentje, ki so vsled znanja slovensčine sposobni opravljati prevzeto službo. Komandi nemškega »Volksrata« se je treba postaviti z vso odločnostjo nasproti. Na Kranjskem imej v davčni službi mesto le slovenski davčni uradnik in noben drugi, pa če dr. Eger in baron Schwarz še tako napenjata proti temu svoje sile.

380 km².

V desetletju 1890—1900 smo izgubili na Koroškem po uradni statistiki 95 km². Ni se pa nam treba nasmejniti ob besedi »uradna statistika«, kajti v sebi skriva ona veliko resnice.

»Občevalni jezik« je merodajen pri popisovanju ljudstva, ki se vrši od l. 1880. vsakih deset let. Mi smo seveda radi raznih izkušenj mnenja, da »občevalni jezik« ne odgovarja vprašanju po etnografski razdelitvi ljudstva; saj je tudi petburški kongres l. 1872. mislil s svojimi resolucijami vse kaj drugega. V prvotnem besedilu namreč stoji »la langue maternelle ou la langue parlée« (materinski jezik ali jezik, ki se govori), kar je seveda vse kaj drugega, kakor »la langue d'habitude« (občevalni jezik). »Občevalni jezik« torej ne naznači narodnosti prebivalstva in včasih si hočemo s tem faktom potolažiti nazadovanje slovensčine. Vendar to ni prava pot.

Vidimo, da uradno padamo tam, kjer je Nemcem najbolj ležeče na naši smrti. Tam delajo na to tudi z vsemi močmi. Iz uradne statistike se nam odkriva nemški bojni načrt.

Kdor bi pa vključ temu ne veroval v »Drang nach Süden« in njega uspehe, je potrebno, da se ozre za daljša desetletja v preteklost. Nivamo tam sicer statistike vsakega kraja posebej, imamo pa natančno začrtane meje obeh narodnosti.

Vzemimo si na ogled le Koroško. Kindermann je prvi označil narodnostno mejo, ki je narisana na kartah Notranje Avstrije (Gradee, F. X. Miller), ki so izšle 1790 in 1809. Ni posebno natančna. Mejo v celovski okolici je l. 1812. označil Anton Wernzer, l. 1826. pa vso Urban Jarnik v časopisu Carinthia. Omenimo kratko še druge raz-

iskovalce. 1835. l. so opisali Kuzel-Launsky - Salzmann celovško okolico, l. 1844. Petz vso mejo, l. 1847. Hermanitz ravno tako, l. 1856. Czoernig, l. 1864. Kozler, l. 1888. Hauser.

V glavnem se Petz, Hermanitz, Czoernig in Kozler ujemajo in po njih je šla meja veliko severneje, kakor sedaj, posebno v celovski okolici.

V trguh in mestih se govori v tišti dobi večinoma nemški; pa tudi priprosti ljudje so južno od meje nemščine zmožni. Vendar ima Celovec l. 1857. še 6000 Slovencev in 3419 Nemcev. To nam jasno pripoveduje tudi o sestavi ostalih mest. Smatrali so se meščani in tržani večinoma za Slovence, akoravno so mogoče nemško občevali.

Vzemimo narodnostno mejo po Czoernigu iz l. 1856. in primerjajmo z ono l. 1900.

Izgubili smo na nemško celino sledečo neverjetno množico krajev:

Mičice: Modrinja Ves; Podkloster: Zg. in Sp. Vrta Megvarje, Rut, Zilica, Podkloster; Sv. Martin pri Beljaku (občina): Zg. in Sp. Zabuče, Na Medgorjah, Pod Vetrovan; Vernberg: Stakorče, Travenče, Vernberg; Kostanje: Kostanje; Sv. Martin nad Vrbo: Vrpnja Ves, Sv. Jernej; Blatograd: Gorje Zg., Pod Lipo, Borovžice, Gumno, Zovasja Ves, Doženje, Zg. in Sp. Goričica, Otčelaz, Terma Ves, Marola, Sv. Jurij, Gorinčica, Drasja Ves, Na Risovce; Celovec: Celovec; St. Peter pri Celovcu; Belcenec; Na Vrezah, St. Jakob, St. Peter, Kazize, Ladine, Roženci; St. Rupert; St. Martin pri Celovcu: Sv. Primož, Sv. Martra, Koselca, St. Martin, Voglje, Otoče; Hodiče: Otok, Sv. Ana, Ribnica, Ravne, Sekira, Na Gorič; Vetrinje: Na Planini, Goričica, Krotna Ves, Jezerec, Vinče, Nograd, Vetrinje, Zakamen, Nova Ves, Podstrazica, Loka, Potok, Na Gore; Kotmarja Ves: Ivolje, Humberg, Pri Mostu; Zihpolje: Zg. in Sp. Dole, Angarje, Garhorica, Cedran, Vrsta Ves, Zihpolje; Medborovnica: Resenca, Medborovnica, Trata, Otrovec, Glinje, le, Zihpolje, Raznica, Tudišče, Budanja, Prekop, Prazinčice, Hojovce; Poreče: Slovenja Gora, Gorne, Poreče, Gvaliče, Gorinče, Zadole, Pričica; Kriva Vrha: Kriva Vrha, Zale, Kutnort, Pragenturn, Kurlice, Dražnica, Nusperk; Dhorše: Zimislav, Goričice, Zalem, Čajnce, Gorice, Voronica, Tratine, Vogličje, Vabča Ves, Dhorše; Dole: Mala gorica, Dole, Račica, Vaniče, Na Mičah, Sv. Martin, Nežkoie, Volovca, Pičev, Smeravčice; Sv. Peter na Gori: Kot, Senice, Beli Potok, Zvirče, Malo in Veliko Buhovje, Stegna Ves, Leiten, Sv. Peter na Gori, Eberdorf, Karnberg; Gospa Sveta: Podpole, Breza Ves, Raga Ves, Krnski grad, Bučinja Ves, Gospa Sveta, V Seli, Vogličje, Zeduška Ves, Poreče, Modrinja Ves, Kadina, Polje gosposvetsko, Vrpja Ves, Telče, Rožendorf, Na Pizve, Posov, Tehmavsdorf, Travaska Ves, Na Pučah, Wiltersdorf, Smihel, Pflugern; Anabihl: Tesna Ves, Anabihl, Erental, Vazadole; Borovlje: Borovlje, Dole, Kobar; Zrele: Zrele; Trdnja Ves: Pokerska, Dobje, Hutna Ves, Limerja Ves, Trdnja Ves, Barolje, Blažja Ves, Hrastovec, Gorice, Na Guzah; Sv. Tomaž: Rigarja Ves, Portovec, Gundarska Ves, Na Gorčee, Cilnberg, Sv. Tomaž, Domaena Ves, Schöpfendorf, Eibelhof, Skofji Dvor, Bela, Sv. Martin, Na Smole, Frajdenberg; Otmanje: Mizla Ves, Nica Ves, Otmanje, Rotmana Ves, Breza, Loče, Groblja Ves, Gorje Zg.; Sv. Janez na Mostiču: Krobace, Tišine, Sv. Krištof, Sv. Filip, Zg. in Sp.

Hreblje, V Gradu, Uha Ves, Zadnja Ves, Sentjanska gora, Smihelska gora; Važenberg: Ričja Ves, St. Vid Mali, Gosinje, Zg. in Srednje Trušnje; Labud: Farska Ves; Sp. Dravograd: Sv. Lovrenc, Rabenstein, Viča, Stari grad, Sp. Dravograd; Tolsti Vrh: Na Brodu.

Samo na nemško celino je torej izgubljenih od l. 1856. 221 krajev.

Narasli so pa še jezikovni otoki z 22 kraji:

Čojna Noč, Borče, Rekarja Ves, Domačale, Kleče, Vrba (Vrba, Vogličje Sp., Na Zagi, Skrile), Sv. Mihael, Sv. Kandolf, Predlje, Gorce, (Gorče, Črni Grag), Železna kaplja, Velikovec, Klostir pri Grebinju, Rada, Lipa, Pliberk (Pliberk, Derbeša Ves), Guštanj.

Germanstvo je zavladalo torej v komaj dobrih štiridesetih letih na 243 slovenskih kraji. Ti grozoviti upadki se ne poznajo samo na padanju slovenskega prebivalstva, temveč tudi na teritoriju.

In teritorialno smo izgubili s postankom nemških jezikovnih otokov 30 km², na nemško celino pa ogromno število 350 km². Skupaj eno sedemdvajsetino vse Koroške, ali pa eno devetino onega ozemlja, ki smo ga imeli l. 1857. Opozarjamo končno na Begovo knjigo Slov. nemška meja na Koroškem.

Kdo je opisane katastrofe kriv, kdo je odgovoren? — Ker vidimo, da proces napreduje nevdruženo, se vprašamo, kdo naj bode odgovoren v prihodnje. Gotovo nekdo, ki ima nalogo čuvati na naši meji. — Zato pa je zadnji čas, da ustanovimo svoje obrambno društvo, ki naj ustavi vzpenjačo se germanske valove. J. M.

Parlamentariziranje ministrstva.

Dunaj, 30. decembra. Ministrski predsednik Bienerth je imel zadnje dni posvetovanja z različnimi nemškimi in tudi češkimi parlamentarji. Začel se je za posvetovati tudi z drugimi poslanci, ki niso iz Češke. Iz tega izhaja, da se ne gre več le za pogajanja glede češkega deželnega zbora, čigar sklicanje zahtevajo Čehi, dočim groze Nemci z obnovitvijo obstrukcije, ako se ne izpolnijo njih želje. Z ministr. pred. sednikom so konferirali minister dr. Začek in bivši minister dr. Pacak, potem nemška poslanca grof Kolowrat in baron Chiari, poklicani pa so za prihodnje dni še različni drugi merodajni poslanci. Iz tega se sklepa, da je ministrski predsednik zopet na delu, da bi dosegel parlamentariziranje ministrstva. Koliko je dosegel z dosedanjimi pogajanj, je negotovo. Iz izjav čeških parlamentarcev in čeških listov izhaja, da ne mnogo. Predpogoj parlamentariziranja je parlamentarna večina, katere doslej Bienerth nima. Od krščansko-socialne strani se dela na to, da bi se tej večini pritegnili češki klerikaleci, ostale češke nacionalne stranke pa naj bi se izločile in potisnile v ozadje. V tem, ko je še čisto negotovo, če se sploh posreči, ustanoviti parlamentarno večino in omogočiti s tem parlamentariziranje ministrstva, so si Nemci že v laseh zaradi razdelitve mandator. Nemške nacionalne stranke se jeze za nemške krščanske socialiste, da zahtevajo zase železniško in finančno ministrstvo, torej najvažnejša portfelja. Nemške nacionalne stranke zahtevajo zase železniški in naučni portfelj, Poljaki zahtevajo na vsak način finančni portfelj, kr-

(Dalje v ostrovi)

Le slikaj, miss, makari do mraku! Že najdeva kako sama domú...«

Zanimiva je pesem »V starem Korintu«, ne samo radi fino slikane »branonsti« (naši slovožoki ji pravijo »stimunga«!), pač pa še bolj radi ne- »vavadne« ritmiške oblike; v moderno kitico prirojen daktilski heksameter:

»Vroč in soparen je dan.
Sedim pod platono košato.
Sanjam minulosti san
pa pijem »krasi retsinato«.

Pa kdo bi se spuščal v vse po- »robnosti«? Kupi si to najnovše de- lo Aškerčeve in ga čitaj! Vsem seve- da ne bo vse ugajalo; marsikaka be- se da v njem je trda in trpka, marsi- katara misel drzna, tem bo prepogan- ska, drugim preveč revolucionarna »di frivolna«; a to bo moral tudi vsak »asprotnik priznati, da govori iz teh »poezij pesnikova iskrenost, da so od- »ev njegovih dožitkov in njegovega »ehlinjenega naziranja. In to je dan- »danes že veliko vredno, ko se od »ameznega često zahteva, da naj klo- »se na to ali ono plat. Tak »sacrifi- »um intellectus« Aškerce pač ne bo »oprinel svojim nasprotnikom na »lubo; za to je preponosen in samo- »zavesten, in je tudi lako tak.

Na rodni tleh.

Povest; spisal Fr. Rant.

(Konec.)

XI.

Nekaj mesecev po razpustu dr- žavnega zbora so bile razpisane nove volitve. Že mnogo poprej je začel dr. Brnot z agitacijskim delom, da si osigura zopetno izvolitev. Za lagljo agitacijo si je ustanovil poseben ted- nik, ki so ga dobivali vsi volileci nje- govega okraja brezplačno. A tudi osebno je delal s čudovito vztrajnost- jo in z vprav nadčloveško energijo, dasi je imel še v vsaki večji občini najete agitatorje.

»Časih je bila vsa moč nad ljud- stvom v rokah aristokratov, potem je prešla v roke duhovščine in zdaj pre- haja v roke gostilničarjev,« je pod- učeval dr. Brnot svoje agitatorje, ko so bili zbrani pri njem na posveto- vanje zaradi enotnega taktičnega po- stopanja. »Potrebno je torej, da je v vsaki, prav v vsaki gostilni shod.« Narodna, verska in politična na- sprotna ne ločijo ljudi tako zelo, ka- kor gostilniška. Politične frakcije so dandanes sestavljene iz gostilniških omizij — vsako omizje je stranka zase. Zato je treba pridobiti vsa ta omizja — potem moramo zmagati.« Brnot ni nič več računl na po-

moč duhovščine vedoč, da mu ta ne zaupa in da ima vodstvo duhovniške stranke že drugega kandidata izbra- nega. Tudi na Vrhovčevu narodno- napredno stranko bi ne bil smel rač- unati, toda v svoji brezmejni domi- šljavosti in samozvesti je vendar mislil, da jo spelje zopet na led in jo pridobi, da bo zanj glasovala. Sočil je, da se ima bati samo enega člove- ka: starega Vrhovca. Če pripravi te- ga tako daleč, da ne bo proti njemu agitiral, je upal, da ujame vse na- rodno - napredne glasove.

Kako pripraviti Vrhovca do te- ga, to je bilo seveda vprašanje, ki mu je delalo mnogo preglavice, posebno dokler se je bal, da nastopi proti nje- mu Marko Košan kot kandidat. Toda Marko se ni zganil. Opravljal je svo- je županske dolžnosti in oskrboval svoje gospodarstvo, kakor da bi ga volitev sploh nič ne brigala. Ljudje, ki jim borba med duhovniki, socijal- nimi demokrati in dr. Brnotom ni nič ugajala, so Marka pogostoma nage- varjali, naj nastopi kot samostojen kandidat, toda Marko ni hotel o tem nič slišati. To je vcepilo Brnotu upa- nje, da se mu Marka ni bati in to mu je dalo pogum, da je potegnil starega Vrhovca v svojo kombinacijo.

Enemu samemu človeku je zan- pal načrt, ki si ga je bil napravil. To je bila gospa Petteg, ki je bila zupu- stila Gradee in se zopet naselila v

Topolni. Nje se je Brnot bolj bal, kakor vseh drugih svojih nasprotni- kov, ker mu ni hotela vrniti njego- vih pisem, ki bi ga bila v hipu nare- dila nemogočega. V teh pisemih je bi- lo toliko kompromitujočega, da se je Brnot iz samega strahu zopet pribli- žal gospej Petteg in celo namigaval, da se z njo poroči, samo če mu pom- ga, doseči državnozborni mandat. Posredovanjem gospe Petteg je hotel okaniti starega Vrhovca. Načrt nje- gov je bil rafiniran. Poslal je svojo metreso h gospe Vrhovčevi in ji dal povedati, da ljubi Pavlo že od nek- daj, da je bil njegov zakon z Anico zaradi tega nesrečen, ker je Brnot nosil v srcu samo Pavlo in da jo bo snubil, kakor hitro bodo volitve kon- čane. Gospa Vrhovčeva, kateri nista ne njen mož ne Anica nič gotovega povedala o vzrokih Aničine nesreče, in ki je bila ohranila Brnotu še ved- no nekaj simpatij, posebno ker je bi- la prepričana, da postane Brnot še minister, si je res dala dopovedati, da naj nikar ne nasprotuje Brnoto- vim namenom. Verjela je toliko bolj, ker ji je gospa Petteg naložila naj- strožjo molčečnost o zaupani ji taj- nosti. Ker je pa spadala molčečnost med najmanj razvite lastnosti gospe Vrhovčeve, je mogla sicer častljiva gospa le malo dni držati svojo obju- bo. Začela je najprej previdno potem pa vse razumljiveje sondirati Pavle

in ji je končno razodela vse, kar ji je bila povedala gospa Petteg.

Toda njeno razkritje je imelo ves drug učinek, nego je pričakova- la. Pavla, ki ni bila Brnotu nikdar naklonjena in ga je od Aničine smrti sovražila iz vse duše, je vzplamtel v silnem ogorčenju. Iz pogovorov z Markom ji je bilo znano, da je usoda Brnotove kandidature odvisna od pristave njenega očeta in uganila je takoj, da bi se ji Brnot rad pribli- žal in se morda tudi z njo poročil, samo da dobi mandat in njeno vsled Aničine smrti jako znatno premože- nje. Razodela je takoj svojemu očetu Brnotov namen in pripravila ga je tako daleč, da se je odločil poseči v agitacijo zoper Brnota.

»Ta ne sme več biti poslanec za nobeno ceno na svetu,« se je zaroti- la Pavla in spremljala svojega očeta na vseh agitacijskih potovanjih.

Končno je prišel dan volitve. Zopet je bilo v Topolni vse na nogah, a že prva brzojavna poročila so pri- nesla velikansko razočaranje. In to je postajalo večje od brzojavke do brzojavke, kajti vsaka teh brzojavk je naznanila, da je bila v dotičnih občinah oddana velika večina glasov za moža, ki ni sam nič agitiral in ki ni priredil nobenega shoda. Že kma- lu po poldnevu je bilo odločeno, da je z veliko večino izvoljen za poslanca

ščanski in socialistični pa ponujajo trgovinski in justični portfelj. Boj za portfelje je torej jako težak in ljut, in sicer že zdaj, ko je sploh še popolnoma negotovo, če se posreči parlamentariziranje ministrstva. O Jugoslovanih se v nobenem listu nič ne sliši, prav kakor da bi ministrski predsednik v naprej bil odločen, da pri njegovih parlamentarnih kombinacijah jugoslovanska delegacija ne sme priti v poštev. Kako hoče dobiti parlamentarno večino, če izključi Čeha in Jugoslovane, to je seveda drugo vprašanje; izločenje Čehov in Jugoslovanih bi bilo mogoče samo tedaj, če bi mogla vlada dobiti za svojo večino socialne demokrate, češar pa pač ni verjeti.

Grof Thun.

Dunaj, 30. decembra. V gosposki zbornici je imel bivši ministrski predsednik grof Thun velik govor, ki je nemške stranke silno razkačilo, kajti grof Thun je zahteval pravico za vse. Thun je Nemec in o njegovem nemstvu ni dvomiti, a on je tudi Avstrijec in ve, da je Avstrija mogoča samo, če je vsem narodom pravična. In s tega stališča je rekel: brezpravnost je, da lahi in Jugoslovani nimajo svojega vseučilišča in brezpravnost je, da odločajo Nemci, če smejo Slovani dobiti kako vseučilišče.

Češki deželni zbor.

Praga, 30. decembra. Vse češke stranke stoje na stališču, da Nemcem za opustitev obstrukcije absolutno ničesar ne plačajo v obliki koncesij. Posledica tega je, da je odpovedana na 4. januar sklicana konferenca vseh nemških državnih in deželnih poslancev iz Češke. Pogoj, pod katerimi hočejo Nemci odnehati od obstrukcije, so taki, da jih češke stranke nikakor ne sprejmejo ter se vse bolj postavljajo na stališče: če ne bo češkega deželnega zbora, pa tudi državnega zbora ne bo.

Balkan.

London, 30. decembra. Listi se izrekajo zdaj jako pesimistično o položaju na Balkanu. Vsi so edini v tem, da mednarodne konference, ki naj premene berolinsko pogodbo, še dolgo ne bo, če bo sploh kdaj. Med tem pa se vsled naraščanja bojotna na Turškem postružujejo razmere tako, da je z vsakim dnem večja možnost, da pride do konfliktov. Listi sodijo, da je tega največ kriva Avstrija, ker se postavlja na stališče, ki izključuje možnost, da bi prišlo do porazumljenja in povoljne rešitve balkanskega vprašanja.

Slovenci in Slovenke, v nedeljo dop., ob polu 11. vsi na javen ljudski shod v Mestnem domu!

Ob času, ko vlada na Kranjskem mesto cesarskega namestnika nemški folksrat, v dnevih, ko imenuje vlada na naši čisto slovenski zemlji za peščico pritepenih kazinov renegata Belarja, mora vstati naše ljudstvo in protestirati. Govorili bomo tako glasno, da nas slišijo oni, ki nas na cesarskem Dunaju teptajo zato, ker menijo da nas ni.

Marko Košan, mož dela in nesebične domovinske ljubezni.

In zopet so pokali možnarji, po gorah so v mraku zagoreli kresovi in po celi topolski dolini je grmelo veselo klicanje: »Živio naš poslanec.«

Vrhovec je bil s Pavlo ves čas volitve v Tolpolni. Pustil je Pavlo pri znani rodbini in še v zadnji uri agitiral za Marka.

Po končani volitvi je Marko pohitel v hišo, kjer se je mudila Pavla. Pozdravil jo je s ceste z veselim klicem in Pavla mu je hitela nasproti. Na hodniku sta se srečala. Postala sta trenotek in hip potem je Pavla že slonela na Markovih prsih in on ji je poljubljal usta in oči.

Zvečer so mestjani priredili novemu poslancu podoknico in potem se je začelo običajno zmagooslavje.

Oglasil se je tudi Marko. Dvignil je svojo čašo in je dejal:

»Bratje! Postal sem bil tuje v svoji domovini, a ko sem se po dolgih letih vrnil v ta kraj, se mi je zgodilo, kakor junaku starodavne bajke, ki je vselej zadobil novih moči, kadar se je dotaknil matere zemlje. Moč rodne zemlje me je spreobrnila, vzbudila v meni vse to, kar je bila tujina skoro zadušila. Na svojih rodnih tleh stojim in tu vam prišegam, da bom vedno zvest tej grudi in onim, ko jo močijo s svojim znojem in časih tudi s svojimi solzami. Napijam slovenski domovini in slovenskemu narodu!«

Ljubljanski občinski svet.

V Ljubljani, 30. dec.

Kmalu po šesti uri odprli župan sejo, konstatira sklepčnost — uradniki so bili odsotni — ter nadaljuje:

Kakor je znano iz časniških poročil, je bil pred kratkim za deželnega šolskega nadzornika za Kranjskem imenovan profesor na tukajšnji c. kr. višji realni Albin Belar. To imenovanje je vzbudilo splošno začudenje; v srih vsega slovenskega prebivalstva dežele kranjske pa nepopisno ogorčenje. Saj na Kranjskem poslujeta že dva deželna šolska nadzornika, in sicer eden za srednje, drugi pa za ljudsko šolstvo. Oba sta priznana veččaka na šolskem polju in sijajno usposobljena za nadzorovanje srednjih in ljudskih šol. Da vsled tega ni bilo nikake potrebe za tretjega deželnega šolskega nadzornika, je očitno; zlasti ako se pomisli, kako je urejeno nadzorstvo podrugih, veliko večjih deželah, kakor je dežela Kranjska. Vsakomur je bilo takoj jasno, da se po eni strani hoče na najsirovejši način brskirati slovenski narod; po drugi strani pa dati na stroške tiste države, katera ima vedno zaklenjene blagajnice za slovenske kulturne potrebe, nagrado za renegatstvo najostudnejše vrste. (Tako je!) Saj je znano, da je profesor Belar, dasi slovenskih roditeljev sin, prijadral v svojem odpadništvu tako daleč, da sovraži vsako slovensko besedo. (Fej! Sramota!)

Avstrija se, gospoda moja, imenuje mnogokrat dežela neverjetnosti. Z imenovanjem prof. Belarja za deželnega šolskega nadzornika pa je avstrijska državna modrost prekosi-la samo sebe.

Saj je očitno, da se je temu možu vsaj proforma hotel odkazati nekaj delokrog in ne bodem se motil, ako trdim, da se mu je nameravalo izročiti nadzorovanje nemških šol v deželi Kranjski. Med te šole pa spadate tudi nemški gimnaziji v Kočevju in v Ljubljani. Kakor znano, je glavni del pouka na gimnazijah posvečen latinščini in grščini, tako celo, da ta dva predmeta zavzemata nad 50% vseh učnih ur. Sedaj pa pomislite, gospoda moja, kako naj nadzoruje pouk v teh dveh klasičnih jezikih »veščak«, kateremu je znano, da je Bog staro grščino in latinščino ustvaril na veliko jezo trdih šolarskih butic, ki pa sicer o teh dveh klasičnih jezikih niti pojma nima. Če ni to najsrajnejša ironija, potem pač ne vem, s katerim izrazom naj bi krstil to državno modrost.

Razume se samo po sebi, da sem kot poslanec mesta Ljubljane takoj, ko sem izvedel za ta atentat na zdrav človeški razum, storil potrebne korake; vas pa prosim, da pritrdite mojemu predlogu, da se vzpričo temu imenovanju da duška ogorčenosti in razžaljeni slovenski duši ter da se zato občinski svet ljubljanski, ki ima ne le zastopati koristi slovenskega prebivalstva tega deželnega stolnega mesta, temveč tudi v presojo jemati vse ukrepe glede javnega šolstva v Ljubljani, izreče proti temu atentatu na zdravo pamet in da svoj protest proti imenovanju tretjega deželnega šolskega nadzornika za Kranjsko prijavi na merodajnih mestih. (Splošno odobravanje).

K besedi se oglasil občinski svetnik dr. Triller:

Slavni občinski svet! Pridružujem se popolnoma resoluciji, ki jo je predlagal gospod župan, opozarjam pa na to, da vidim v imenovanju profesorja Belarja deželnim šolskim nadzornikom še nadaljno nevarnost, to, da znači to imenovanje pravi atentat na naše slovensko srednje šolstvo.

Belar sicer nima kvalifikacije za srednje šole, (Turk: Ta bo inspiciral tivolski gozd!) v katerih se poučuje latinščina in grščina, a vzlie temu je imenovan nadzornikom tudi za gimnazije. Zaradi tega se je upravičeno bati, da se njegov delokrog ne bo omejeval samo na nemški gimnaziji v Kočevlju in Ljubljani, temveč da se bo razširil tudi na slovenske srednje šole. On je realista, sedanjí deželni šolski nadzornik Hubad pa humanist, in prav lahko je mogoče, da se odkaže Belarju na vseh naših srednjih šolah nadzorstvo za realne predmete, Hubadu pa za humanistične. In če pride ta propalica, ta renegat kot nadzornik na naše slovenske srednje šole, potem si je lahko misliti, kake posledice bo to imelo za našo slovensko mladino in za naše slovenske profesorje.

Vidim pa v tem skandaloznem imenovanju še nekaj več, — velesimptomatični pojav celega sistema (Tako je!), ki se je na Kranjskem uvel del zaradi zadnjih političnih dogodkov: Nemci prav dobro vedo, da se z aneksijo Bosne ojači v Avstriji slovenski element! (Tako je!) Znano jim je, da si tem potom moremo Jugoslovani priboriti avtonomijo, vedo pa tudi, da bi jim bilo nemogoče za- braniti to. Vedo, da bi v tej skupini bili tudi mi Slovenci in, kakor je dr.

Eger (Turk: Kaj bo ta revež!) v svojem govoru v kazini izdal, vodi pot Nemcev do morja preko Kranjske, zato bi moral pasti slovenstvo tudi na Kranjskem! (Ne bo!) Kakor je bila ustanovitev nemške gimnazije v Ljubljani simptomatična, tako je torej tudi imenovanje tretjega deželnega šolskega nadzornika.

Blizajo se nam hudi časi, glejmo, da nas ti časi najdejo pripravljene, močne, edine! (Odobrovanje).

Podžupan dr. vitez Bleiweis: Čudno se mi zdi, da v naši državi ni nikakega respektu pred zakonom, da zakon pri nas nič ne drži. Imenovanje deželnih šolskih nadzornikov je vendar stvar, pri kateri ima govoriti tudi deželni šolski svet, ali zadnje imenovanje se je izvršilo brez vednosti deželnega šolskega sveta. Ustanovila se je nemška gimnazija, ne da bi bili vprašali deželni šolski svet, imenovali so nemške profesorje ravno tako, in o imenovanju novega deželnega šolskega nadzornika je izvedel deželni šolski svet šele iz časnikov.

Deželni šolski svet je dosedaj obstal iz petih uradnikov in petih izvoljenih članov, a večkrat se je zgodilo, da se je na te izvoljene člane vplivalo tako prepričevalno, da so se vdali. Zdaj je državna oblast imenovala novega šolskega nadzornika, ne rečem ravno mameluka, in izvoljeni člani bodo vedno preglaševani. Edino pravo bi bilo, da bi izvoljeni člani iz tega čina izvajali svoje konsekvence, ko gre za čast našega naroda in za obstanek naših pravic. Obstrukcija bi bila tu na pravem mestu, izstopiti bi morali izvoljeni člani iz deželnega šolskega sveta, naj potem deželna vlada sama dela, kar hoče. (Tako je!)

Dovolj smo že pretrpeli bridkih izkušenj, ali da bi se bil na tak način kršil zakon, pa še nismo doživeli. Seveda se pridružujem županovi resoluciji v polnem obsegu! (Odobrovanje!)

Občinski svetnik dr. Oražen: Slovenci moramo imeti res čudne občutke, če pogledamo v našo preteklost in tudi sedanjost. Takrat, kadar nas rabijo, takrat smo jim dobri, takrat, ko zahtevajo od nas vojakov in davkov; vedno zahtevajo od nas, da moramo dati, ali za vse to do bivamo edinole udarec. Tak udarec nam je zadala vlada v najnovjšem času z imenovanjem tretjega šolskega nadzornika. Zgodilo se je to imenovanje preko deželnega šolskega sveta, ali vendar mislim, da se je spod podžupan motil, ko je to trdil, kajti po mojem mnenju se je to imenovanje izvršilo samo brez vednosti slovenskih članov deželnega šolskega sveta, nemški člani pa so dobro vedeli za to. Saj se vsi ti nemški člani zbirajo okrog dr. Egerja v kazini, kjer je tudi stalni gost oni Kaltenegger (Fej!), ki niti ne pusti slovenskih učiteljev slovensko govoriti, ko pridejo k njemu, češ: »versteven Sie nicht deutsch? Es ist eine Schande, dass Sie nicht deutsch verstehen!« Prepričan sem, da je Kaltenegger nahujkal Schwarza (Ta je sam preneumen za to!), da ga je jeonprepariral za to imenovanje, tisti Kaltenegger, ki vedno meče polena pod noge slovenskim učiteljem in slovenskim profesorjem. Tako smo dobili za deželnega šolskega nadzornika tega odurnega Nemca, reprezentanta nemškega »Volksrata«.

Poudarjati pa je treba, da se o tej zadevi v parlamentu ni govorilo, a se je vzlic temu dovolil kredit za to mesto. Kadar pa se prosi na primer za zvišanje plač državnim uslužbencem, kako jamranje je tedaj, da ni denarja. Za nesrečo po ujamah na kmetih, kolikih prošanj je treba od poslancev kmečkih občin, premo dobe od finančnega ministra kako podporo za te reveže, a tu je imel slovenski finančni minister dovolj denarja, da nam je vrget tega nadzornika na hrbet (Skandal!)

Obsojati je tembolj to imenovanje, ker ni bilo zanje nikake potrebe. Prej je bilo v deželi skoraj ravno toliko šol, kakor sedaj, a nadzorstvo nad vsemi je opravljal en sam nadzornik, ki je bil seveda preobložen s poslom. Kakšnega prosjačenja je bilo treba, predno smo dobili drugega nadzornika, seveda, zato, ker je ta drugi nadzornik moral biti Slovenec. Ta dva sta popolnoma zadostovala. Seveda ta dva nadzornika nista bila po volji Nemcem, ker sta strogo izpolnjevala svojo dolžnost in tudi gledala nekoliko na prste nemškimi profesorjem, da ne bi preveč šovinistično vplivali na dijaštvo. Zato je hotel Eger izposlovati tako mesto svojemu možu, renegatu. Eger je šel na Dunaj, Schwarz je šel na Dunaj (Turk: Lina je pa tu ostala!), in imenovan je bil tretji nadzornik.

Kake posledice bo imelo to imenovanje? V deželnem šolskem svetu bo imel sedaj Schwarz večino! (Saj ga ne bo več!) Dosedaj je bilo pet glasov proti petim, osdeset pet proti šestim, in predsedniku ne bo treba dirimirati, ker bodo imeli vladni člani večino. Kako se bo odslej postopalo proti slovenskim učiteljem in pro-

fesorjem, je lahko umljivo. In kako bo na nemških šolah! Tako, kakor bo zahteval nemški »Volksrat«. Cimbolj bodo nemški profesorji in učitelji vzgajali mladino v nemški zagrizlosti in sovraštvu proti Slovincem, tem bolj jih bo hvalil in priporočal za avanzma, kakoli pa lodo učni uspehi, je umevno.

Vladi še ni dovolj sovraštva, hoče še več. Ne čudim se Schwarzu (To je samo figura!), čudim se vladi. Ali res hoče, da bi narod olupal in vsle! tega storil kako nepremišljenost sam sebi v škodo! (Streljal bi radi!) Ali še ni bilo dovolj krvi, ali je hočejo zopet! Ako pa imt Schwarz tako drzno čelo, da se Irzne v takih razmerah priti v deželni zbor, bon, že našli prostor, kjer bo moral iti ven. (Turk: Če petsto žandarjev pride ž njim, bo šel ven!) Naj se zapre v svojo sobo ali pa gre v kazino, ker tako oni tamkaj vlada, o, ne pa on. Če misli, da nas bo s svojim nastopom zavedel do nepremišljenosti (Nismo tako neumni, kakor on!), bodo šli prej vsi njegovi grfi in baroni, nego bi si mi nakopali nesrečo radi njega na glavo. Dosti krvi j že steklo radi njegove neznačnosti, in če ga ne bo prej pekla vest, ga bo gotovo tedaj, ko bo ležal na smrtni postelji.

K županovi resoluciji predlagam sledeči dostavek:

»Občinski svet ljubljanski protitira odločno, da se pri imenovanju profesorja Belarja deželnim šolskim nadzornikom popolnoma preze! deželni šolski svet!«

Županova resolucija in dostavek dr. Oražen je bil sprejet soglasno.

Župan hotel zaključiti sejo, vošči občinskemu svetu, ljubljanskemu prebivalstvu in celemu slovenskemu narodu srečno novo leto. Zalosten je sicer trenotek, v katerem stojamo v novo leto, ali vsaj upanje smemo imeti, da bo narod, ki je sto let leteljakljujeval sovražnim nacodom, končno premagal vse svoje sovražnike in v družbi svojih jagečevanskih bratov prišel nasproti srečnejši bodočnosti.

Ko je nato podžupan dr. vitez Bleiweis zahvalil župana na vseh čilih tre izrekel ob splošnem odobravanju željo, da bi župan še dolgo vrsto let načeloval bel ljubljanski župan zaključil to velepomembno sejo.

Narod. delavska organizacija v Ljubljani.

Ustanovni občni zbor

se vrši

dne 3. januarja 1909 ob 2. popoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“.

Na dnevnem redu je:

Poročilo pripravljalnega odbora, sprejemanje novih članov, odobrenje pravil, volitve, slučajnosti. Vstop je dovoljen le članom in po njih vpeljanim somišljenikom!

Isti dan ob 8. uri zvečer

LJUDSKA VESELICA

v veliki dvorani „Mestnega doma“ Sodeluje „Slov. Filharmonija“.

Spored:

Godba, petje, nagovori i. t. d. Vstopnina 50 vin.

Narodno občinstvo k obilni udeležbi vabi

odbor.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. decembra.

— Proč s Schwarzom in z njegovimi svetovalci! Baron Schwarz je zadal, odkar je po nesreči zavzel mesto deželnega predsednika kranjskega, že toliko nebovpijočih krivic narodu slovenskemu, da je sedaj mera polna. Proč z njim, to je sedaj deviza, ki mora voditi vse naše politične faktorje brez razlike strankarske pripadnosti! Možu, ki ni nič drugega kakor navaden eksekutivni organ tukajšnjih kazinov, ne sme biti več mesta kot deželnemu predsedniku na Kranjskem. To zahteva čut narodne samobrambe, to zahteva naš narodni ponos, naša narodna čast. Slovenski narod ne sme trpeti, da bi še nadalje vladalo 20.000 Nemcev in nemčurjev na Kranjskem po svojem organu baronu Schwarzu nad pol milijonskim slovenskim prebivalstvom. Tega človeka se mora za vsako ceno spoditi iz dežele in če ne drugače, tudi z najradikalnejšimi sredstvi. Naj se sta-

tuir, če je treba, eksemplj, na Slovenci ne trpimo več, da bi nam vladali taki individui, kakršen je Božidar Schwarz. Toda z njim morajo zginiti iz dežele tudi njegovi malovredni svetovalci, ki dobivajo navodila za svoje postopanje iz nemške kazine. Kratko in malo ne smemo več trpeti, da bi bila deželna vlada, kakor je to žal bilo doslej, filialka nemške kazine. Naj bo slovenske potrpežljivosti konec, in slovenski poslanci naj v deželnem zboru, ako je treba na najdrastičnejši način pokažejo, da jih ni več volja trpeti na mestu deželnega predsednika takšnega človeka, kakršen je baron Schwarz.

— Kako je Belar postal okrajni šolski nadzornik? Albin Belar je bil asistent na nautični šoli, ko se je izpraznil Knappitschevo mesto na tukajšnji realni. Knappitsch, ki je bil tudi okrajni šolski nadzornik, je deloval na to, da postane njegov naslednik Albin Belar. To se mu je posrečilo in sicer je bil Belar imenovan kar pod roko, ne da bi se bila služba, kakor je predpisano, razpisala. Takrat se je Knappitsch izrazil: »Ich habe Belar vorgeschlagen, weil er der slovenischen Sprache mächtig ist und er daher für diesen Posten als besonders geeignet erscheint.« Kako »geeignet« pa je Belar za okrajnega šolskega nadzornika, izpričuje dejstvo, da po splošni sodbi menda še ni bilo na Kranjskem tako malomarnega in površnega šolskega nadzornika, kakor je bil Albin Belar. Dejstvo je, da šolske oblasti od njega dobe le težko poročila in da ga morajo k tem izrečno pozivati; in če po težkem trudu končno vendarle dobe nadzornikovo poročilo, je to tako površno in zmedeno, da ni za nobeno rabo. Tako ni na primer Belar še do danes predložil svojega glavnega poročila o nadzorstvu njemu izročeni šoli za leto 1907/08, da si so vsi drugi šolski nadzorniki ta poročila oblasti predložili že meseca julija in avgusta. In takšnega človeka, ki je nesposoben za okrajnega šolskega nadzornika, je imenovala vlada sedaj za deželnega šolskega nadzornika!

— Okrajni šolski nadzornik za nemške ljudske šole v Ljubljani. Za to čast se od nekaj pulijo ljubljanski nemški in nemčurjski profesorji. Zakaj pa? Remuneracija ni bogve kako velika, a to nadzorništvo je pripravna »lojtreca« za tiste, ki hočejo visoko splezati. Le glejmo nazaj v zgodovino tega nemškega dostojanstva: Knappitsch je postal ravnatelj celovškega učiteljskega, Proft zalostnega spomina je ravnatelj celjske gimnazije, Belar je deželni šolski nadzornik in kaj čaka njegovega naslednika Dragotina (zdaj Karla) Schrautzerja? Nemški Volksrat ga je določil za prihodnjega ravnatelja ljubljanske realke. Vladni svetnik Junowicz je že doslužil in tako upa Schrautzer kmalu zasesti mesto ravnatelja na tej »nemški« šoli. Kako je z nemštvom ljubljanske realke, osvetljujejo številke: v šolskem letu 1907/08 je bilo 277 Slovencev poleg 200 Nemcev, letos je 305 Slovencev in 210 Nemcev. In taki šoli naj stoji na čelu klepetavi Schrautzer, ta zagrizenec, ki je še kot realce pel »Hej Slovane!« in nastopal v Planini pri slovenskih gledaliških predstavah, zdaj pa sovraži vse, kar je slovensko, in še vzpričo slovenskih dijakov ne zna brzdati svojega sovraštva. Na to opozarjamo še pravočasno naše poslance; drugače doživimo zopet neprijetna presenečenja.

— Izblebetali so. Našim kazinom se pozna, da so prišli pri njih previdni in preudarni možje ob besedo in ob moč in da vlada v kazini brezobzirni terorizem mladih prusačkov. Ali bi bilo sicer mogoče, da bi se bilo po cesarski slavnosti decembra meseca govorilo o pruskem mestu od Belta do Adrije? Ali se ne bi bilo preprečilo, da se postavlja pravičnost c. kr. bivših avstrijskih ministrov dr. Marcheta, dr. Derschatte in Pradeja v nekamo posebno čudno luč? Gotovo ne. No, pa če je tako prav kazinotski gospodi, če je tako prav onim ljubljanskim trgovcem in obrtnikom, ki iz sebičnih razlogov kolnejo v usodnem 20. sept. ukamenjeno gibanje po gospodarski samosvojitvi, če je končno to prav deželni in osrednji vladi, je nam tudi prav. Danes se poznamo in zato tudi mi povemo odkrito in močito: Kazinotska gospoda, z njo združeni trgovci in obrtniki, ti osrednja vlada in ti deželna vlada, zapomnite si, da bode vašega tiranstva nad slovenskim narodom prej konec, nego si mislite, ker se ne blišči zastoj v naši zgodovini krvavi 20. september!

— Predzrost ljubljanskih kazinov. Re rajni dr. Schaffer je opetovano primerjal kazinotski naraščaj Burbonom in priznati se mora, da je bolj poznal svoje ljudi. Ta kazinotski naraščaj izza časa dr. Schafferja tvori danes nemški narodni svet za Kranjsko. Dasi je temvečinoma ponemčenim sinovom slo-

venski mater, v čemer pričajo slovenska mrtvaška oznanila, dobro znano, da je naša kranjska kronovina enotno slovenska kronovina in časi vedo, da je usodnega dne 20. septembra tekla nedolžna kri na tleh naše slovenske bele Ljubljane, se vendar drzno sklicavati šole in govoriti o stvarih, o katerih jim mora biti znano, da do krvi razburjajo one dobrosrčne in pasjepozišne Slovence, ki jim dajejo vsakdanjega kruha. In pravni zastopnik »Kranjske hranilnice«, tvrdke J. C. Kosler, tvrdke I. C. Mayer, pivovarne Puntigam, tvrdke I. C. Mayer & Comp. itd., je imel pri tej izbruhli nemškega šovinizma prvo besedo! Slovenci, zapomnite si one, ki omogočujoče takim ljudem za zaslužku, da vas blatijo pred svetom, oškodujejo v vaših najsvetejših pravicah in vaše sinove odriavajo dosledno iz vseh boljših cesarskih služb.

— Laž. Etbin Kristan piše v »Rdečem Praporju«, da je na učiteljskem sodu v ponedeljek naglašal župan Hribar, da morajo učitelji delovati za »narod«, ne za »ljudstvo«. To je čisto navadna, ostudna laž. Župan Hribar je rekel, da naj učitelji delujejo tudi za narod in ne le za ljudstvo, kar je menda vse drugačni smisel, kakor pa trdi Kristan. Sicer pa obžalujemo, da se vodja socialnih demokratov vključ svojimi »priznani« resnicoljubnosti tako krepko laže! Socialni demokratje, ki so bili na shodu, vsaj zdaj lahko vidijo, kako jih farba Kristan, kadar jim kaj dopoveduje o političnih nasprotitih!

— 20 milijonov dvignjenih iz »Kranjske hranilnice!« Od 20. septembra do današnjega dne je bilo iz »Kranjske hranilnice« dvignjenih 20 milijonov kron. Od tega denarja se je naložilo okroglo 7 milijonov v »Mestni hranilnici ljubljanski«, 5 milijonov v »Kmetijski posojilnici«, 4 milijone v »Ljudski posojilnici«, 2 milijona v »Glavni slovenski posojilnici in hranilnici« in pri drugih ljubljanskih zavodih, 2 milijona pa pri raznih zavodih po deželi. Prihodnje leto je treba dvigniti še najmanj 20 milijonov na na tleh bo ležala trlo kranjsko nemškutarstvo!

— Nad 33 milijonov kron je zdaj že naloženo v »Mestni hranilnici ljubljanski«.

— Remuneracija K 800 je dobil deželnovaladni svetnik Kaltenegger kot božično darilo. Če pa prosi kak reven uradnik podpore, nimajo nikoli nič denarja.

— Reservatni ukaz na davčne urade. Pred kratkim je izšel na vse davčne urade v Avstriji rezervatni ukaz, da mora vsak davčni uradnik tekom treh dni naznani svojo narodnost, v katerem jeziku da govori in v katero šolo da pošilja svoje otroke. Kaj je tendenca tega rezervatnega ukaza? Nemški listi pravijo, da se hoče s tem dati Nemcem primerno število davčnih uradnikov, kot bi bili pri dosedanjem razmerju prikrajšani. Da je to prazna fraza, vemo, ker Nemci ki niso nikjer, v nobeni uradniški branži, prikrajšani, tudi v davčni službi niso. Vprašamo pa pri tej priliki, kaj imajo na Kranjskem opraviti nemški davčni uradniki, ko je dežela čisto slovenska! — Proti nameščenju nemških davčnih uradnikov med nami najodločnejše protestiramo in bomo prav vsak slučaj takega nameščenja primerno osvetlili.

— Živio tak župan! Iz Mirne se nam piše: Župan Miha Strah, njegova žena, njuna omožena hči, zet in usiljeni občinski pisar Sovan so ušli ključavničarskega pomočnika Habiča na mostu in ga hoteli vreči v vodo. Habič se je prijel za most in se držal, da ga niso mogli odtrgati od njega. Z velikim trudom so ga nato vlekli od mostu proč, vrgli na tla, ženski sta prinesli vrvi in gospod župan Strah so svoji žrtvi zvezali roke. Dična družba je vlekla Habiča v županovo svinjsko kuhinjo in ga obesila tam na železno kljuko za roke zvezane navskriž. Mučenik je bil izročen smrtni usodi, mučitelji so šli pa v sobo in se razveseljevali. Dolgo časa se je boril, dokler se mu ni posrečilo iz opasnega smrtnonevarnega stana se rešiti in pobegniti. Pri sosedu so slišali njegovo klicanje na pomoč, a si niso upali, da bi mu šli pomagat. 23. dec. je bila pri okrajnem sodišču v Trebnjem obravnava, pri kateri je pa sodnik spoznal, da so grešniki zrel, da pridejo pred okrožno sodišče v Novem mestu in odposlal akte državnemu pravdnistvu. Strah in njegova družba se bodo zdaj zagovarjali zaradi hudodelstva. Upamo, da bo Kocijančič svojega prijatelja pošteno zgrabil za ušesa, ko tako spolnuje njegove zapovedi o ljubezni do bližnjega.

— Celjski župan, advokat dr. pl. Jabornegg, zabranjuje oddajo okrajnih štipendij. Piše se nam iz celjskega okraja: Celjski okrajni zastop je ustanovil svoj čas več štipendij za slovenske učiteljske. Oni, ki so za časa svojih študij bili užiteni teh

štipendij, so imeli obveznost, saj šest let služiti v območju celjskega okraja. — Znano pa je, da že par let okrajni zastop celjski ne funkcionira, ker ga je vlada razpustila. Do nove sestave tega zastopa pa ne pride, ker se celjsko mesto tozadevni volitvi odteguje. In tako je po odhodu zloglasnega komisarja Lehmanja sedaj vladni komisar dr. Breschar upravitelj okrajnega zastopa celjskega. Kot tak je sklenil, da se podeli za šolsko leto 1908/9. učiteljskemu X. v Mariboru (ime na razpolago) štipendij v iznosu letnih 240 K. (Uradno oznanilo z dne 7. septembra 1908, št. 827). — Proti tej odredbi je župan pl. Jabornegg vložil rekurz pri deželnem odboru štajerskem ter je ta rekurz tudi ugodil z ukazom »dne 17. oktobra t. l., št. 44.541 in tako odjedel ubogemu in vrednemu učiteljskemu podporo. — Celjski župan kot predstavnik obstrujoče občine, ki je kriva, da okrajni zastop celjski ne more redno poslovati, je torej tisti, ki zabranjuje potom našega deželnega odbora ubogim slovenskim dijakom podelitev štipendij! Kdo daje Jaborneggu to oblast, odnosno kako mu more tisto koncedirati deželni odbor? Mislimo, da se bodo tozadevno od merodajne strani vendar storili potrebni koraki in odstranitev te anomalije. — Naj se nam vendar jasno pove, kaj ukreniti ima pravico vladni komisar kot upravitelj okrajnega zastopa celjskega! In dalje naj se nam razloži: Kdo ima pravico ukrepati v onih zadevah, — da govorimo povsem po besedilu dotičnega ukaza našega deželnega odbora — »in welchen die Bezirksvertretung innerhalb der bestehenden Gesetze durchaus nach freier Entschliessung vorzugehen berechtigt ist?«

— Celjski okrajni šolski svet, tako se nam piše iz učiteljskih krogov slovenskega štajerskega, dne 29. decembra t. l., je že dalj časa brez zastopnika učiteljskega. Večletni učiteljski zastopnik v tej korporaciji, nadučitelj Armin Gradišnik v Celju, je namreč častno to mesto ob pričetku leta 1908 vsled tehničnih razlogov odložil. A ravno on je bil zopet dne 22. oktobra t. l. v izvanredni učiteljski konferenci soglasno izvoljen zastopnikom. Ta izvolitev je bila popolnoma legalna, a vključ temu jo deželni šolski svet do danes — teče že tretji mesec! — še ni potrdil. Kako pride učiteljsko celjskega šolskega okraja do tega, da je tolikanj časa brez svojega zastopnika v okrajnem šolskem svetu? Vprašamo: Zakaj se sploh volitev učiteljskega zastopnika ni kaj razpisala, ko je gosp. Gradišnik odložil svoj mandat? Zakaj se dne 22. oktobra t. l. legalno izvoljeni ravnoisti zastopnik doslej še ni potrdil? Ali naš deželni šolski svet kot postavljen čuvaj učiteljskih pravic (?) rad vidi, da učiteljski svet nima zagovornikov v šolskih korporacijah? Čemu se je pa učiteljski svet koncediral pravica, da izmed sebe izvoli zastopnike svoje v okrajnem šolske svete, če pa vrhovna šolska oblast to zastopstvo dela — iluzorno?!

— Nadzornik Peerz o koroškem šolstvu. Sedaj, ko je Koroška dobila nadzornika Bendo, naj svet izve, kaj misli o šolstvu med koroškimi Slovenci okrajni šolski nadzornik Peerz, ki je pred par leti hospital po koroških solah. Nemški nadzornik Peerz pravi: »Priznati moram, da službi šola med koroškimi Slovenci res le germanizaciji.«

— Goriški deželni zbor. Do današnjega dne se je imelo odločiti, ali se stranke sporazumejo, da pride goriški deželni zbor do rednega delovanja ali ne. Takega sporazuma dosega še ni. Če ne odnehajo laški liberalci in slovenski klerikaleci v najkrajšem času, mora slediti sredi januarja 1909 razpust goriškega deželnega zbora.

— Deželna komisija za agrarne operacije. Za člane te komisije so določeni za leta 1909, 1910 in 1911 gospodje dvorni svetnik Josip Pajk, višji dež. sodni svetnik Gvidon Sehneditz, Julij Polec in Fr. Andolšek, za namestnike pa dež. sodna svetnika gg. Josip Hauffen in dr. Martin Travnar.

— Iz politične službe. Absolvirani tehnik Avrelj Kobal je pripuščen k praksi pri državni stavbinski službi na Kranjskem. — Okrajni komisar dr. Hoffmann je premeščen od okr. glavarstva v Slovenjem gradu k onemu v Celju.

— Iz srednje šolske službe. Suplent na realki v Ljubljani g. Anton Koželj je imenovan za pravega učitelja na tem zavodu.

— Iz šolske službe. Dosedanji pomožni učitelj g. Henrik Lobe v Ambrusu je imenovan za provizoričnega učitelja na dosedanjem mestu. Absolvirana učit. kandidatinja gđ. Frančiška Bedenk je imenovana za provizorično učiteljico v Koroški Beli.

— Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v petek, dne 1. januarja popoldne ob 3. se igra drugi

Meškov izvirni igralec »Matij«, — sveder pa takisto drugi velika klasična tragedija »Faust« W. Goetheja. — V soboto, dne 2. januarja se uprizori prvič Kraats. Neolova izvrstna burka »Veleturist«, lokalizirana v Trst in v triglavsko pogorje, ter nastopajo v njej slovenski planinci ter planinski vodniki. Glavno, naslovno vlogo igra g. režiser Dragutinović; večje vloge pa imajo gg. Nučič, Danilo, Toplak, Povhe, ga Dragutinovičeva, gđ. Winterova in gđ. Gergesinova. Gđ. Margita Gergesinova, rodom Hrvatice iz Zagreba, je bila dram. učenka g. Ign. Borštnika ter nastopi sploh prvič. Igra emancipirano študentko. Burka »Veleturist« je jako zabavna in polna komičnih prizorov. Predstava »Veleturista« se vrši za nepar abonente. Na listu je zmota.

— Ustanovni občni zbor »Narodno delavske organizacije v Ljubljani«. Slovensko delavstvo se pridno pripravlja, da dokaže v nedeljo, 3. januarja 1909, na obnem zboru »N. D. O.« da je do grla sito znanega slepmišenja od strani internacionalcev, ter da hoče v »N. D. O.« iskati svoje stanovske obrambe, kot naši tovariši v Trstu. Ker imajo pristop k obnemu zboru samo vpisani člani, eventualno po njih vpeljani so vsi delavski sloji, ki mislijo pristopiti k temu velevažnemu društvu vabljeni, da se vpišejo. Urad se nahaja v Šelenburgovih ulicah št. 6, I. nad., ter je sedaj odprt od 10.—12. dop. ter od 5.—8. pop. Delavci! Vsak, kdor se smatra našim somišljenikom, naj se, kot je gori navedeno, udeleži ob. zbora, ki bo v nedeljo 3. jan. 1909. ob 2. pop. v veliki dvorani »Mestnega doma«.

— Veselica N. D. O. v Mestnem domu, na dan ustanovitve, ob 8. zvečer, obeta biti res veličastna. Zanimiv spored, domača, nepriljena družba, izvrstna kapljica, razni govori in kar je najvažnejše orkester »Slov. Filharmonije«, razne pevske točke, šaljiv prizor, v pobratinstvu tržaških in od drugod došlih tovarišev, vse to bo nudilo našim slojem veselja in užitka. Ker je vstopnina res nizka, je veselica pristopna vsem delavcem in onim ki simpatizirajo z našim gibanjem. Torej dne 3. januarja ob 8. zvečer vsi v »Mestni dom« na prvo ljubsko veselico, ki jo priredi narodno delavstvo.

— Vseslovensko časnik. zvezo je dovolilo ministrstvo za notranje stvari. Kakor znano, je namen te zveze združitev vseh slovenskih časniških društev, naj bodo v kateri državi hočejo. Politična in cerkvena vprašanja so izključena.

— Splošno vabilo za japonski zabavni večer je razstavilo telov. društvo »Sokol I« v razloži trgovine »Engelb. Skuška« na Glavnem trgu. Ker se ne razpošilja posebnih vabil ali lepakov, upamo, da si občinstvu zadostuje razstavljeno vabilo. Predprodaja vstopnic istotam.

— Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje so dobili tile uslužbenici predilnice v Ljubljani: Jakob Bizjak, Terezija Jerančič, Avgusta Jeršek, Marija Kren, Marjeta Kokalj, Helena Novak, Marija Pezdri, Marija Sraj, Franc Urbančič in Mihael Vončina.

— Pevsko društvo »Slavec« priredi, kakor je bilo že naznanjeno, v nedeljo, dne 3. januarja zabavni večer v gostilniških prostorih »Narodnega doma«. Spored obsega: Petje, šaljive prizore, tombolo in ples. Začetek ob 8. zvečer. Gostje dobrodošli. Vstopnine ni. Nadalje priredi »Slavec« v prihodnjem predpustu dne 13. februarja »Zaključni plesni venček« v mali dvorani »Narodnega doma«, na pustno nedeljo, dne 21. februarja pa veliko društveno maskarado v hotelu »Union«.

— K »Savanskemu plesu«. Prijatelj našega lista nam piše: V dnevih narodnega prebujenja priredi naša akademična mladina ples v beli Ljubljani in se je gotovo odločilo do tega koraka v trdnem zaupanju, da bo posejelo narodno občinstvo to pridetel. In prav ima naša akademična mladina, popolnoma prav, ako zahteva, da se ji da v narodu samem zadoščenje za kruta žaljenja, ki jih je morala doživeti ravno v zadnjih dneh v nemških vseučiliških mestih. Tam ji zapirajo dostop v družabno življenje, da zapirajo jim celo prost dostop do skupnih obedov. In pri nas doma? Ali se smejo nadejati, da se njih nade uresničijo. — Upam, da in da se z menoj vred udeleži vsak, kdor le more, »Savanskega plesa«, ker je tudi že zadnji čas, da podpiramo družabno življenje naše akademične mladine. — Na ta način zboljšamo tudi naš narodno-socialni položaj. — r.

— Akad. ser. društvo »Sava« naznanja, da se slavnostni občni zbor ne vrši v nedeljo 3. januarja dop. ob 10. ampak se je preložil ta radi shoda v »Mestnem domu« na isti pop. ob 6. v restavraciji »pri Božič«. Odbor.

— Podružnica I. avstr. društva državnih uslužbenecov v Ljubljani

priredi dne 23. prosinca 1909 v veliki dvorani hotela »Union« plesno veselico. Za jako zanimiv in vesel spored skrbel bodo pripravljali odbor z vsa vnuemo in se bode spored pravočasno še razglasil. Ker je čisti dobiček te veselice namenjen pomožnemu zakladu tega društva, nadeja se odbor, da bodo ne le vsi člani z vsemi svojci polnoštevilno zastopani, temveč da bodo veselico posetili tudi vsi pokrovitelji in prijatelji društva v obnem številu. Omeni se še, da je pomožni sklad namenjen v podporo vdovam, sirotam društvnikov ter bolnim ali v bedi se nahajajočim članom, torej da ima izključno le dobrodušni namen.

— Zrebanje ljubljanskih srečk. Dne 2. januarja se vrši v prostorih mestne blagajne 44. javno zrebanje srečk ljubljanskega loterijskega posojila. Blagajna ostane omenjenega dne za promet s strankami zaprta.

— Silvestrov večer pevkega društva »Ljubljanski Zvon« bo nočoj ob osmih v »Mestnem domu«, na kar posebej opozarjamo.

— Samonemški napis ima neki Carl Schaffelner na Martinovih cestih.

— V nemškem gledališču so večeraj »peli« opero »Karmen«. Med predstavo je prišlo do ostrega spopada med kapelnikom in ženskim osebjem. Ženske bi bile kapelniku kmalu razpraskale obraz.

— Gostilna pri Fridrichu pod Trančo štev. 13 je last nemškutarske firme Mihael Kastner in ni slovenska, kakor meni velik del občinstva.

— Benefični koncert v prid podpor-nemu društvu članov orkestra »Slovenske Filharmonije« bo na dan novega leta 1909 v veliki dvorani hotela »Union«. Po koncertu ples.

— Silvestrov koncert, pri katerem sodeluje primadona slovenskega gledališča g. Šipankova, operetni komik g. Buhoslav in oddelek »Slov. Filharmonije« se vrši danes zvečer v dvorani hotela »Union«. Začetek ob 8. zvečer.

— Koncert v kavarni »Evropa« bo v soboto, 2. januarja 1909 zvečer brez vstopnine. Igra »Slovenska Filharmonija«.

— Spomini na francosko dobo. Ob stoletnici Napoleonove »Ilirije« namerava »Matica Slovenska« izdati »Zbornik« o zgodovini naših dežel v tedanji dobi. Važen zgodovinski vir pa je ustno poročilo narodovo, ki se izraža na raznih pripovedkah, anekdotah, pesmih. Zdjaj je še najti mnogo blaga te vrste med ljudmi, a skoro bode izginilo popolnoma. Da otme pozabljivosti ljudske spomine na francoske čase, je sklenila Matica, jim posvetiti posebno knjigo. — Zato nujno prosijo svoje člane, da bi blagovolili sodelovati pri nabiranju tega narodnega blaga. Vpoštevati je zlasti: pripovedke o bojih s Francozi, narodne pesmi o Napoleonu in Francozih, prevode, pisma in zasebne rokopisne podatke, krajevna imena, narodne izraze (morda tudi studeje) ki so francoskega izvora, n. pr.: »mê«, »frouk«, tudi podobe, orodje, knjige in napise iz francoske dbe, izkratka vse, kar je še preostalo sledov nekdanjega francoskega vpliva na zgodovinski razvoj našega naroda. — Iz črnomaljskega okraja nam je že došla zbirka takih spominov; treba jo je le še izpopolniti s poročili iz drugih krajev naše domovine. Vsako poročilo bode dobro došlo. Ono gospodo in društva, ki bi hotela prevzeti nabiranje tega gradiva v svojem okraju, prosimo, naj naznani svoja imena »Matici Slovenski« v Ljubljani.

— Odbor »Mat. Slov.«

— Izdaja jubilejskih dopisnic se ustavi. Glasom odredbe c. kr. trgovskega ministrstva z dne 7. avgusta t. l. štev. 4747 / t m. (drž. zak. štev. 160, pošt. in brz. odredbenika št. 89), se izdaja jubilejskih dopisnic ustavi z 31. decembrom t. l. Glede dneva, od katerega naprej se v rokah občinstva nahajajoče take dopisnice v poštnem prometu ne smejo več uporabljati, sledile bodo nadaljne odredbe.

— Čitalnica v Spodnji Šiški je imela dne 26. t. m. svoj redni občni zbor. Po tajnikovem, knjižničarjevem in blagajnikovem poročilu, ki so pokazala, da je »Čitalnica« v zadnjem letu v vsakem oziru napredovala, so se vršile volitve. V novi odbor so bili izvoljeni: Za predsednika g. Viljem Maurer, za blagajnika gosp. Fran Burger, v ostali odbor pa gg. Leopold Burja, Milan Cerman, Josip Kovič, Fran Kralj, Dragotin Mohar in Ivan Skarjovec.

— Za častnega člana je izvolila »Čitalnica« v Šiški na zadnjem obnem zboru g. Ivana Suwa, posestnika v Zgornji Šiški. S tem se je »Čitalnica« izkazala hvaležno možu, ki je od njenega početka bil zvest podpornik društva in ki je skosi 28 let vodil z največjo poštrevolnostjo čitalniško blagajno. Da bi »Čitalnica« imela veliko takih mož!

— Konja je skuhal ukrasti na Sv. Štefana dan železniški delavec

— Janez Židanec iz Notranje gorice posestniku Janezu Plešku iz Plešivice. Židanec se je pripeljal s Pleškem z Dobrove. V Podsmereki so ostali pred neko gostilno, kamor so šli pit. Židanec je čez nekaj časa odšel iz gostilne in se ni vrnil. Ko je šel Pleško gledat za njim, je opazil, da je z Židankom izginil tudi voz in konj. Ker Židanec ni mogel napraj, je skočil z voza, potegnil nož in udaril z njem Pleška ter ga težko poškodoval. Židanka so dan pozneje oddali orožniki dežel-nemu sodišču.

— Reparski umor na Verdu. V torek dne 29. t. m. je stal pred zagrebškim sodiščem Anton Sprajc, rodom iz Kamenice občine Jezerane na Hrvaškem. Sprajc je bil drug onega Štefana Samardžića, s katerim sta dne 9. novembra 1907 zavratno napadla pri Verdu Matija Cedolina, ga umorila ter oropala, vzevši mu 2800 K. Sprajc je pograbil Cedolina, ga vrgel na tla, Samardžić pa mu je porinil nož v vrat. Denar sta si razdelila in se odpeljala v Trst, od tam pa v Reko, kjer sta se razšla. Sprajc je odšel domov, Samardžić pa nazaj na Kranjsko, kjer je bil aretiran in pri ljubljanskem sodišču obsojen v smrt na vešalih, a je bil pozneje pomiloščen v dosmrtno ječo. Sprajc je v preiskavi in tudi pri razpravi vse tajil vzlic temu, da mu je za pričo poklicani Samardžić povedal vso resnico v obraz. Sprajc je bil obsojen na 20 let težke ječe in je svojo obsodbo poslušal čisto mirno.

— Odbor telovadnega društva »Sokol« v Škofji Loki se tem potom najtopleje zahvaljuje tvrdkam: Jakob Zalaznik, Gričar & Mejač, Lenasi & Gerkman, Feliks Urbano, Drenik za poslana Miklavževa darila tukajšnjemu telovadnemu naraščanju.

— »Logaški Sokol« priredi na Silvestrov večer v prostorih hotela »Kramar« veselico v prid ljudske knjižnice. Na sporedu je telovadba in sicer proste vaje naraščaja s palicami in članstva, dalje solo-petje, petje v zboru in kvartetu, tamburanje, šaljiva igra: »Srečno novo leto«, šaljivi dvospev: »Najboljša in najboljša« živa podoba in ples. Na zdar!

— »Sokol« v Kostanjevici. Krasno uspeli zlet sokolskih društev iz Novega mesta, Brežic in Krškega 19. julija v Kostanjevici je zasejal seme sokolske ideje. Ze tistikrat se je povdarjalo, da bodi najprimernejša zahvala milim bratom gostom ustanovitev »Sokola« v Kostanjevici. Od tistega časa je ta misel klila kot vroča želja v rodoljubnih sroih. In tako je prišlo pred letošnjimi božičnimi prazniki do snovanja sokolskega društva, za katero se je izvolil že pripravljali odbor, ki naj oskrbi potrditev pravil in izvrši vse potrebno do ustanovnega obnega zbora. Telovadi se tudi že vsak teden trikrat v dvorani, ki popolnoma zadostuje za telovadnico. Pogoj so dani. Tedaj krepko na delo vsi, ki vam je na tem, da tudi dolina ob Krki razvije svoje sile. Bratje iz Novega mesta, Krškega in od Sv. Križa nam bodo v izdatno pomoč.

— Prostovoljnega gasilnega društva v Kostanjevici redni občni zbor se vrši dne 1. januarja z običajnim dnevnim redom. Pričetek ob 3. popoldne.

— »Belokranjski Sokol« priredi v nedeljo, dne 10. januarja ob 8. zvečer veselico z zanimivim sporedom. Uprižori se tudi veseloigra »V Ljubljano jo dajmo«. — Dolenjska podružnica »Prosvete« priredi v nedeljo, 17. januarja v prosorih »Čitalnice« tretje predavanje o »Slovenoih«.

— V Metliki bode 1. januarja ob pol 12. v prostorih čitalnice velik shod za slovensko vseučilišče.

— Od božičnih in novoletnih voščil so se odkupili na Jesenicah v prid družbi sv. Cirila in Metoda v skupnem znesku 43 K 60 v sledeči gospodje ter sledeče gospe in gospodične: Dr. Kogoj, E. Schiffer, I. Spicar, Lovro Humer, Marica Humer, I. Slavec, A. Vučič, Bl. Novak, Amalija Pitschmann, Minka Wagner, F. Kunaver, M. Hribar, I. Hribar, Al. Schreyer, Fran Pavlin, Leo Pibrovce, Salberger, R. Coriari, Jos. Sedlak, Olga Šivic, M. pl. Zhorasky, C. Vilman, A. Mulley, Svetina, Schwarz, Božič, Bernot, Fran Novak. Vsem darovalcem najsrdečnejša zahvala! Podružnica sv. Cirila in Metoda za jeseniško občino.

— Ponesrečilo se je pri božičnem drevescu 14letni deček Stefan Istenič iz Budanj pri Vipavi. Deček je padel z mize ter se pri tem nevarno poškodoval. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico. Malo je upanja, da bi ga rešili.

— Občinski svet v Zagerju ob Savi je v seji dne 28. decembra naklonil na predlog vrliga župana g. Franca Weinbergerja »Podpornemu društvu slovenskih visokošolcev

(Dalje v prilogi.)

na Dunaju“ 200 K, akad. ter. društvo „Prosveta“ 200 K. Vivant sequentes!

Zimski šport — znižane vožnje na Bled in v Bohinju. K. r. železniško ministrstvo je vpeljalo, kakor smo že poročali, za letošnje zimsko sezono, to je do 31. aprila 1909 za zveze Trst - Bohinje, Trst - Bled, Gorica - Bohinje, Gorica - Bled in Ljubljana - Bled (čez Jesenice) ter Ljubljana - Bohinje povratne vožnje listke II. in III. razreda za poštne vlake in brzovlake za znižano ceno. Listki veljajo za tri dni in se že izdajajo. Vendar se pa smejo izdajati ti listki samo ob nedeljah in praznikih in na predvečer k nedeljam in praznikom. Ti listki dajejo pravico za uporabo vsakega rednega poštnega vlaka odnošno brzovlaka, ki vozijo te dni. Če kdo hoče prestopiti v višji razred ali se poslužiti boljšega vlaka, doplačati mora navadno pristojbino. Dovoljeno znižanje znaša okoli 20% popusta od navadnih cen. Tako se plača za vožnjo iz Trsta v Bohinje 11 K 40 v za II. razred in 6 K 30 v za III. razred poštnega vlaka, odnošno 14 K 20 v za II. razred in 9 K 40 v za III. razred brzovlaka. Za vožnjo iz Trsta na Bled se plača 13 K za II. in 7 K 20 v za III. razred poštnega vlaka, odnošno 16 K 20 v za II. in 10 K 80 vin. za III. razred brzovlaka. Vožnja iz Gorice v Bohinje tja in nazaj stane potem znižanju 5 K 60 v za II. in 3 K 20 v za III. razred poštnega vlaka, odnošno 7 K za II. in 4 K 80 vin. za III. razred brzovlaka, vožnja iz Gorice na Bled in nazaj pa 7 K 40 vin. za II. in 4 K za III. razred poštnega vlaka, odnošno 9 K 20 v za II. in 6 K za III. razred brzovlaka. Glede vožnje Ljubljana - Bled (čez Jesenice) veljajo sledeče cene: 6 K 60 vin. za II. in 3 K 70 v za III. razred poštnega vlaka za tja in nazaj. Ako se uporablja brzovlak, stane vožnja 8 K 20 v v II. in 5 K 50 v v III. razredu. Za vožnjo iz Ljubljane v Bohinje in nazaj pa so nastavljene le-te cene: 8 K 20 v za II. razred in 4 K 50 v za III. razred poštnega vlaka. Ako pa se uporablja na progi Jesenice - Bistrica - Bohinjsko jezero brzovlak, se plača 10 K 20 v za II. in 6 K 70 vin. za III. razred. S tem je storjen prvi korak, da se začne lahko tudi naše ljudstvo zanimati za zdravniški zimski šport, ki se ravno v prikladnih gorenjskih krajih lahko izborno goji, in gospodi, ki se zanima za zimski šport, je s tem gotovo mnogo vstreženo.

Pogreb dr. Ipavca. Iz Grada se nam poroča: Zadnji ponedeljek smo spremili k večnemu počitku enega najplemenitejših mož, kar jih je kdaj hodilo po Gradu. Pred hišo št. 4 na Karla Ludvika - ringu, kjer je umrl dr. Benjamin Ipavc, se je nabralo nebroj njegovih prijateljev in častilcev. Graška mestna občina je bila zastopana po županu dr. Grafu in nekaterih obč. svetovalcih, bolnišnice in dobrodelni zavodi po zdravniških in vseučiliških profesorjih. Ker je imel rajni mnogo prijateljev, je seveda prihitelo veliko število osebnih prijateljev izkazati blagomnožu zadnjo čast. Kako da je bilo graško slovenstvo prizadeto po izgubi plemenitega svojega očeta, se je spoznalo po tem, da je prihitela graška kolonija polnoštevilo k pogrebu, da se dostojno poslovijo od svojega svetovalca in dobrotnika. Sprejeto se je vozilo v voz krasnih vencov, za žalnim vozom pa je korakala dolga vrsta žalujočih na Sent-petersko pokopališče, kjer smo položili blagega pokojnika k večnemu počitku. — Omenimo naj nekateri stvari, katerih ne moremo prezeti. Pričakovali smo, da se pogreba udeležijo gotovo večje število spodnještarskih Slovencev, a videli smo le dva gospoda. Saj je pokojnik vendar imel veliko prijateljev med njimi, saj jih je bila večina kot dijaki od njega podpiranih. Ali imajo ti gospodje tako malo razvit čut hvalečnosti? Ali niso ti častili v dr. Ipavcu požrtvovalnega dobrotnika? — Pokojnik je bil tudi eden prvih slovenskih skladateljev. In »Glasbena Matica«, katere častni član je bil dr. Ipavc, se ni spomnila, da bi poslala vsaj zastopstvo k pogrebu, če že ni mogla, kakor pri pogrebu rajnega dr. Gustava Ipavca, nastopiti s pevskim zborom. »Triglavan« so sicer hoteli zapeti nekaj žalostnik, a vsled početnice je malo članov-pevcev v Gradu. Tako je bil pokopan navdušen slovenski pevec brez petja in niso mu doneli preljudbini slovenski glasovi v mrzlo gomilo, samo žalostno petje zvonov mu je zvonilo zadnje akorde. Akad. društvo »Triglavi« je hotelo svojega častnega člana spremiti z zastavo, a graška mestna policija je to prepovedala. Pa ne samo to. Prijatelji in častilci so se hoteli z govoru na gomili posloviti od dragega pokojnika, a policija je tudi to prepovedala. To je nekaj nečuvnega, zlasti z ozirom na to, da je bil pokojnik mestni zdravnik in ne samo velik dobrotnik Slovencev, ampak tudi požrtvovalni dobrotnik graškega nemškega prebivalstva in dobrodelnih zavodov. Gra-

ška policija ni dovolila govoriti slovesa možu, čigar življenje in celovita je bilo sama dobrodelnost in požrtvovalnost bližnjemu. To dejanje naravnost sramoti mestno občino in kaže jasno, kak duh da vlada tam. — Skromen je bil torej tvoj pogreb, dragi rajnik, in brez vsakega pompa, a veda, da v naših srcih gori ljubezen in hvaležnost do Tebe, ki si nam bil največji dobrotnik, in da ta veliki plamen ne ugasne, dokler nam bo bilo srce v prsih! Trajen ti spomin!

Celjski nemški demonstrantje pred sodiščem. Včeraj je bila pred okrajnim sodiščem v Celju obravnava proti nemškim demonstrantom, ki so se 20. septembra t. l. udeležili protislovenskih demonstracij. Na obtožni klopi so bili dijaki Otmar Derganc, trgovski vajenec Fran Mehlsack, urednik »Deutsche Wacht« Daniel Walter, sin gostilničarke pri »Zemoren« Friderik Skoberne, Rihard Teppey, pisar Rudolf Zwetk, Anton Gaischek, Viktor Perisich, trgovski so-trudnik Fran Petrik, visokošolec Viktor Beehine, znani Adalbert Richa, brata Walland, neki Kolaritsch, trgovski vajenec Jenschek, tovarniški uradnik Peter Hess, neki Weller in visokošolec Robert Hren. Obtožence so zagovarjali dr. Jabornegg, dr. Zangerer in dr. Riedl. Vsi obtoženci so seveda vse zanikali in valili vso krivdo na številne tujce, ki so 20. septembra prihiteli iz Ptuj, Maribora, Grada in drugod na pomoč celjskim nemškutarjem. Večina je imela tudi povsem »zanemljive« razbremenilne priče, ki so izpričali, da se bili dotičniki docela nedolžna jagujeta. In tako se je zgodilo, da so bili oproščeni vsi obtoženci razen Gaischka, Jenscheka in Hessa. Gaischek je bil obsojen radi prestopka § 431. v tridnevni zapor, Jenschek radi prestopka po § 468. v 24urni zapor, Peter Hess pa radi prestopka § 431. na globo 10 kron. Tako se sodi nemške demonstrante v Celju.

Nemška predrznost. Piše se nam iz Celja: Takajnji kizar Fröhlich pošilja Slovencom kot novoletno darilo stenske koledarje s slovenskim besedilom, a opremljene z nemškimi barvami. V ogenj s to čunjo! Drugo pa itak vemo, kaj imamo storiti.

Okrajni odbor v Konjicah. Cesar je potrdil izvolitev Frana Toiffeke, graščaka v Pokretu, za načelnika okrajnega zastopa konjiškega, in Ferdinanda Klemena, posestnika v Konjicah, pa za njegovega namestnika.

Taščo je umorila. K okr. sodišču v Sošanju je prišla ženska, ki je imela obraz, roke in obleko okrvavljeno. Pravila je, da je umorila taščo, pred katero ni imela nikdar miru. Zensko so takoj zaprli. Orožništvo je res našlo v Sovodnji 62letno Marijo Ivančič mrtvo v njeni koči. Pri obdukciji se je dognalo, kako živinsko je bila usmrčena starica. Vsa glava je bila s petami čevljev, močno okovanimi z žebji, raztolčena, da je ni bilo mogoče spoznati. Koža na glavi je bila s lasmi vred deloma odtrgana in so se našli posamezni deli raztreseni po tleh. Na vratu in na prsih je bilo ravno tako opaziti sledove pete čevljev. Morila je huda pijanka, ki se je vlačila z vsakim možkim. Zaradi tega je bil prepis s taščo, čigar posledica je bila, da je bila ta umorjena.

Pri mariborskem »Sokolu« je dobiti še vedno »Kratka zgodovina slovenskega naroda« Pavla Poljanca. Zavedni Slovenci, sezite pridno po tej izvrstni knjigi, ki Vas tako poljudno poučuje o domači narodni zgodovini. — Cena knjige znaša samo 1 K.

»Mariborskega Sokola« redni občni zbor se vrši v soboto, dne 9. januarja ob 8. zvečer v sokolski sobi »Narodnega doma« v Mariboru.

Nepojasnjena smrt. 19letna dekla Ana Durhar v Radgoni je zvečer pravila, da bo kmalu umrla. Čez poldrugo uro je bila res že mrtva. Obdukcija ni dognala, da bi se bila dekle zastropila, vendar so poslali njene možgane in želodec v Gradec, da jih preiščejo.

Radi škrlatice ste bili ljudski šoli v Ormožu zaprti nad teden dni. Ker bolezen ponehava, se začne zopet pouk po novem letu.

Javno ljudsko knjižnico ustanovi po novem letu akademsko-furijalno društvo »Bodočnost« pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Rodoljubi, ki imajo v shrambah knjig, ki bi bile pripravne za knjižnico, naj bi se ob tej priliki spomnili svoje narodne dolžnosti in tako pripomogli ljudstvu do prosvete!

Vuzenica ob Dravi na Spodnjem Štajerskem ima še vedno samo nemški poštni pečat z napisom »Saldenhofen«. Vrli tamošnji narodnjaki, zganite se, ter odpravite ta madež!

Nesrečen slučaj. V neko trgovino z orožjem v Ptuj je prišel 26. t. m. neki ml. fant in zahteval patrone za rev. ver. Ko mu jih je pro-

dajalec dal, je fant revolver nabasal. Kar poči strel, in prodajalec se skruli. Fant je nato zbežal. Proda-jalec je krogla zadela v desno roko. Fanta še niso izsledili.

Umrl je v Gradu bančni uradnik G. Ivan Grum.

Postajna delnica na državnem keledvoru v Gorici, prosluli slovanokerec Wieser, je avansiral za novo leto; postal je višji oficial. Wieser se je pokazal popolnoma nesposobnega za nelahko službo na tako obsežnem kolodvoru kakor je goriki; ali Wieser je zagrižen nemški agitator, ki vrši svoje nemško misijo v Gorici, kar mu je glavno delo in že ležišča služba bolj postranska stvar. Zato pa ostane postajna delnica v Gorici in še avansiral bo, da se tako tuci pokaže goriskim Slovincem, kako malo mar so glavni vladi opravljene pritožbe njihove glede tega človeka.

Spakedranka. Lepo slovensko ime vasi Grahovo na Gorickem je Faiduttičjevo glasilo »L' Eco« prekrstilo v »Cracovia«. Kje je list neki dobil to spako?

Kokoši tat je neki Avgust Čijan iz Vrtojbe. Ugajajo mu pešene kokoši, kakor marsikomu še. Jesti ukradene kokoši pa se ne sme, zaradi tega bo jedel namesto kokoši fižol v goriskih zaporih.

Kap je zadela v Trstu 96letno Marijo Kastelio, ki je bila takoj mrtva.

Sirov vojak je 21letni Anton Rusjan iz Gorice, ki služi v Trstu pri bosanskem pešpolku. Rusjan zna seveda slovensko, pa je laško vzgojen. Prišel je domov v Gorico za božične praznike; skregal se je z očetom ter ga nevarno ranil na roki, potem pa je divjal proti drugim članom rod-bine na tak način, da so morali poklicati vojaško patruljo na pomoč. Tej se je nekaj časa zoperstavljal s bajonetom, potem so ga spravili na varno.

Sodni izpit je napravil s prav dobrim uspehom na tizškem višjem dež. sodišču avskultant dr. Rudolf Abram.

Naplavljeno truplo. Na nasip-nah pri Sv. Andreju v Trstu so iz-veleli iz morja truplo kakih 50 let starega moža. Sodi se, da je identičen z nekim pristanišnim delavcem iz Rimini.

Smrtna neizgoda vsled burje. V tržaškem zalivu je močen piš burje prevrnil neko tovorno barko, na kateri je bil delavec Fattori. Dasi je kapitan Chieriga z remorkerja »Marte« takoj skočil za njim v morje, privlekel ga je že mrtvega na dan.

Obesil se je v Trstu 22letni brivski pomočnik Ivan Marčan iz Pulje. Ker je bil pijan, so ga zaprli in v zaporu se je končal.

Tatvina 19letni pomožni uradnik gostilničarske zadruge v Trstu Jožef Jedrejčič z R-ke je porabil pretekle praznike, ko ni bilo nikogar v zadružni pisarni, da je ukradel iz miznice tajnika nad 1700 K in ne znano kam pobegnil.

Brata je ubil. V Trogiru v Dal-maciji sta se sprla brata Josip in Marin Bakica. Marin je udaril Josipa s toporiščem po sencih s tako močjo, da mu je izskočilo oko in je v par urah umrl. Oba brata sta bila ne-ozena. Ubiti je bil star 50 let, ubijalec pa 52. Ta je bil že l. 1885 radi umora obsojen na 17 let ječe, ki jih je predsedal v koprski kaz-nilnici.

Za urarje. V Opatiji bi imel lep obstanek dober slovenski urar. Sedaj je tam samo en urar in še ta je zagrižen Nemec. Če bi bil ta urar tudi optik, bi si še bolj pomagaj naprej. Zasluzka je v Opatiji mnogo. Pevec ali telovadez bi bil poseben dobrodošel.

Poneveril je. Občinski tajnik Pavel Vucic v Divuči na Hrvaškem je bil obenem tudi blagajnik tamošnje posojilnice, pri kateri je poneveril do 2500 K, na vesti pa ima še drugih takih pregreh. Zapri so njega in njegovo soprogo, katero so pa kot nedolžno izpustili iz zapore.

Slovenec v Ameriki. V Claridge, Pa, je umrl Fran Strniša, doma iz Dovč pri Stopičah. Zapušča mlado vdovo. — Ponesrečil se je M. Baloh. Izpodbijal je v rovu pod-fore. Ko izpodbije zadnjo, pade nanj skala in ga poškoduje na nogi, katero so mu morali odrezati.

Poballastvo V noči 28. t. m. ob 1. uri popoldne je zaludal neznan zlikovec v Križevniških ulicah št. 7 debelo ledeno kepo v okno stanovanja gđe. Ane Göta s tako silo, da se je razbil šipe dvojniki oken. Za ta posel mu je vrlo dobro služila nepri-žgana žarnica te hiše, katere se pri-žgalci najbrže radi tega ogibljejo, ker jim je preveč odročna.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 13. dec. do 18. decembra 1908. Število novorojenčev 24 (= 312‰₁₀₀), mrtvo-rojenca 2, umrlih 28 (= 364‰₁₀₀), med njimi so umrli za škrlatno 1, za jetiko 2, vsled mrtvovoda 2, vsled nezgode 1 ter za različnimi boleznimi

22. Med njimi tujcev 12 (= 421‰), iz savodov 20 (= 714‰). Za infek-cioznimi boleznimi je obolelo, in si-ocer: za ošpicami 3, za škrlatno 2, za vrtušico 1, za ušesno 2, za egiptovsko ušesno boleznijo 2.

Dela iščeta 1 strojnik in 1 sedlar; išče se 1 misarski pomočnik. Javiti je uradu »Narodne delavske organi-zacije v Ljubljani«, Šelenburgove ulice 6, I.

Tatinski parček. Pred kratkim smo poročali, da je orožništvo na Grosupljem aretovalo zelo nevarnega tata Jakoba Krta in njegovo ženo Marijano, katere dva sta bila zaradi tatvine že na leta kaznovana. Muž, kakor tudi njegova Marijana sta morala vsled tega zopet v luknjo, ker sta prodejala pokradeno obleko in dežnike. Ker se je bil ljubeznjivi parček vgnezil na Glinosah, je de-želno sodišče odredilo, da je orožni-štvo izvršilo hišno preiskavo, ki je imela presenetljiv uspeh. Našlo se je ogromno reči, katere vse izvirajo od tatvin. Našel se je rumen kmečki kožuh, rjav suknjič s poševnimi žepi, modričast suknjič črn suknjič z baržu-nastim ovratnikom, rdeč, baržunast telovnik s školjkinimi gumbi, mošk in ženski čevlji, domači čevlji, štiflet en črn in en olivnobarvast plišast klubok št. 55, dve kožuhasti čepici, 3 moške hlače, črna suknena ženska jopica, 12 metrov modričastega, rdeč-krizastega blaga, več ženskih naglav-nih robcev, volnata ogrinjača, več metrov raznega sukna, črno, belo-karirasto krilo, ženske hlače in moške srajce, črni ženski predpasniki, raz-lični žepni robci, rdeči, črnokrizasti šele napol izgotovljeni posteljno odejo, novo, volneno tkano moško jopico, 12 metrov zelenokrizastega suknega blaga, 4 dežniki, konjska odeja, dva otroška povoja, več pip, (fajf), dvanaric, britve, 6 kg sladkorja, kip lurske Marije in še več drugih malenkosti. Iz vsega se da soditi, da je to res pravi premeteni tatinski parček. Ker je sodišču mnogo na tem, da dobe oškodovanci svojega last na-zaj, naj se zglase pri pristojnih oro-žniških postajah, ali pa pri deželnemu sodišču v Ljubljani in sicer pri pre-iskovalnemu sodniku g. drju. vitez-u Grasselliju v I nadstropju soba št. 96

Tatvini. Na Poljanski cesti št. 9 je bila ukradena delavcu Ivanu Roju iz hleva denarnica, v kateri je imel okoli 4 K denarja. Neznani storilec je denarnico raztrgal in jo pred hlevom proč vrgel. — Čevlje je ukradel včeraj popoldne hlapec Franc Žagar rojen 1883 na Igu in tja pristojen svojemu sohlapcu iz hleva, jih takoj obul in odšel. Žagarja, kateri je bil radi tatvine že predkaznovan, je po-liscija prišla in izročila sodišču.

Izgubljeno in najdeno. Služ-kinja Marija Lohkarjeva je izgubila srebrno žepno uro z dolgo srebrno verižico. — Gospodična F. Z. je iz-gubila zlat uhan. — Neka gospa je izgubila dne 23. t. m. nekeje v mestu zlato zapestnico. — Kuharica Fran-čiška Katelčičeva je izgubila banko-vec za 10 K. — Natakariča Ivanka Zupančičeva je izgubila prost banko-vec za 20 K in dva po 10 K. — Neka gospa je izgubila malo denarnico z 10 K, nekaj drobiža, ključ in več bilček.

Delavstvo gibanje. Predvčeraj-šnjim se je z južnega kolodvora od-peljalo v Ameriko 39 Slovencev in 10 Hrvatov. — Včeraj se je odpe-ljalo iz južnega kolodvora v Ameriko 13 Dalmatincev in 2 Hrvata.

Oni neznanec, ki je pred ka-kimi tremi tedni menjal denar v trgo-vini g. Jos. Schumi v Gradišču in pri ti priliki nekaj zgubil, naj se ogasi v cmenjeni trgovini.

Ukaz. Mi, knez in predse-dništvo vesoljnega zaplotništva ukazu-jemo in odredjamo: V našem srou se je porodila misel, ob vstopu novega leta napraviti svojim ljubim zaplot-nikom presenečenje in veselja ter jim napraviti novoletno bodrilo v svrhu, da se še tesneje oklepajo našega kneževstva ter v to svrhu nakazujemo iz naših vojniških blagajen kot darilo k novemu letu in sicer: tržškemu Sokolu 50 K, kočevskemu Sokolu 50 K, jeseniškemu Sokolu 50 K, dom-želskemu Sokolu 50 K, učit konvikt 200 K, zaplot. pokrov. Cirilu in Me-todu 200 K. S tem je letos prvi ti-sočak nabran in darovan. Dalje uka-zujemo, da se imajo ti nakazani zneski takoj po razglasu našega fer-mana izplačati od našega finančnega ministrstva iz centralne vojniške bla-gajne v denarju avstrijske valute obdarovancom. V znak priznanja iz-rednih zaslug za zaplotništvo ter v odklovanje ene naših najbolj vrlih pokrajin — radovljanskega zaplot-ništva — imenujemo generalnega inšpektorja naših vojniških blagajen dr. Mirko Trillerja zastopnikom danes nakazane Ciril Metodove pokrovitelj-nine. V Našo nemilost pa zapade zaplotniška oaza novomeška, odot-nemu guvernerju pa ukazujemo, da takoj zaprosi za vdanostno avdijenco. V potrebno svrhu najvišje kontrole stanja naših vojniških blagajen uka-zujemo, da se ves davek vpladuje pri

lokalnih poslujočih blagajnah, kojega potem ondodni dostojanstvenik vpošlje mesečno na centralo. Pritegniti treba vse kroge in pokrajine našega kneževstva ter nalagamo svojemu mi-nistru vseh antrig, da izdela takoj načrt nove razdelitve davka, ki stopi z novim zaplotniškim letom v veljavo. Davek se sicer ne zviša, pač pa regu-lira v svrhu vsestranskega obdaženja. Nadalje razglasimo za leto 1909 sle-deči proračun: z zaplotniške pokrov. Ciril Metodu 600 K, podpore naraš-čaju sokolskih društev v nabavo po-trebnščin 200 K, podpore najpotreb-nejšim Sokolskim društvom 100 K, za ev. nenadne dogodke 100 K, apa-naža našemu kneževstvu pet 0000, apanaža ministrskemu predsedniku 0, apanaža ministru bogoslužja 1/2, apanaža ministru vseh antrig 00, apanaža vojnemu ministru 000. Finančni minister spravlja deficit, trgovinskemu ministru pa podaljšamo za 1 leto koncesijo, še nadalje razpe-čavati narodne kolke in razglednice. Vesoljno zaplotništvo pa vabimo, da se v soboto zvečer t. j. 2. januarja v drugem zaplotniškem letu ob 7. uri zvečer udeleži dvornega dinea v naši kneževski zimski rezidenčni Hotel Seidl. Odsotnim nalagamo opravičenje ali lastnoročno smrtovnico koleko-vano s petdesetimi kolki 20 IX. Ker se naša zaplotniška kneževina izvan-redno uvrstuje, nam je radost, čilost in čvrstost konstatirati in novo drugo zaplotniško leto z gotovim ponosom pričienjati. Na vsestranske vdanostne izjave in ovacije odgovarjamo z željo, da bi se naši ljubim zaplotniki tudi v drugem zaplotniškem letu zaplotniško dobro počutili. — Vun dano zadnji dan prvega zaplotniškega leta v naši zimski zaplotniški rezidenčni Hotel »Seidl«. — Ata I., knez zaplotništva.

Uradne vesti. Pri okrajnem so-dišču v Ljubljani bo 22. januarja 1909 ob 10. dopoldne v sobi št. 16 dražba tretjine zemljišča vl. št. 6 ka-tastralna občina Gradišče hiša št. 2 v Gradišču, hiša št. 2a na Erjavčevi cesti v Ljubljani. Izključna cena zna-ša 64.553 K 17 vin., najmanjši ponu-dek znaša 32.276 K 59 vin., pod tem zneskom se ne prodaja. — Na javni dražbi se bode prodajalo v Ljubljani 2. januarja 1909 na Martinovi cesti št. 32 stroj za izdelovanje sodavice, 400 sifonskih steklenic, 1 konj, sobna oprava, 1 srebrna ura z verižico, en zlat prstan itd.; 12. januarja 1909 na Marije Terezije cesti št. 1 razna sob-na oprava, 13. januarja 1909 pa na Sv. Petra cesti št. 52 razna sobna oprava. Začetek vselej ob 9. dopol-dne. — 12. prosinca 1909 bo pri okr. sodišču v Novem mestu dopoldne ob 10. v izbi št. 6 dražba zemljišča vl. št. 386 kat. obč. Novo mesto, obstoje-čega iz 2 arov 28 m² obstoječe vrtn--parcele št. 156 in na tej leta 1905. sezidane enonadstropne z opeko kri-te hiše št. 275 na Bregu s pritliklino vred. Nepremičnini je določena vrednost na 8551 K, pritliklini pa 1 K. Najmanjši ponudek znaša 4276 kron. — V register posameznih firm pri okrožnem kot trgovskem sodišču v Novem mestu se je vpisala firma Guerino Marcon, obrt za izdelovanje oglija in trgovina z oglijem v Brigah pri Kočevju. — Postavili so se pod skrbstvo: Marija Kovač, roj. Perme iz Gline pri Viču št. 91; Janez Ca-dež, delavec iz Gline pri Viču št. 30; Jožef Štempihar, delavec iz Ljublja-ne, Marije Terezije c. esta št. 1; Ma-tevž Čuden, posestnik iz Podlukovec št. 16, sedaj v Ameriki, vsi radi sod-no dognane zapravljivosti; Marija Šmon, roj. Gavtroža, delovodje žena iz Zelene jame, zaradi umobolnosti; Helena Škerjanc, dninarica iz Za-gradca št. 31, zaradi bedosti; Fran-čiška Rozman, roj. Strekelj, delavca žena iz Zbilj št. 31; Marija Novak, roj. Šter, odgonskega sprevodnika soproga v Ljubljani, Stari trg št. 7, zaradi blaznosti in se je postavil za skrbnika Mariji Kovač gosp. Franc Berčič, delavec iz Gline št. 54; Ja-nezu Čadežu g. Andrej Marinko, po-sestnik iz Gline št. 149; Matevžu Čudnu g. Franc Slana, posestnik iz Brezovice št. 41; Mariji Šmon gosp. Leopold Šmon, delovodja v tovarni za lep, v Zelenci jami; Heleni Šker-janc g. Miha Škerjanc, kočar iz Za-gradca št. 31; Franciški Rozman g. Franc Rozman iz Zbilj št. 31; Mariji Novak g. Karel Novak iz Ljubljane, Stari trg št. 7; Jožefu Štempiharju pa se bode postavil skrbnik kasneje.

Grozovit potres v Južni Italiji.

Uradna »Agenzia italiana« javlja, da je polovica prebivalstva mesta Mesine mrtva ali težko poškodovana. Mesina ni samo razdejana, marveč zapuščena od vseh živih bitij. V Palmi je izmed 14.000 prebivalcev mrtvih 9000. Samo predvčerajšnjim so jih pokopali 3000. V trgu Santa Euphe-nia je 1500 mrtvih. Vas Baguara je popolnoma razdejana, kar ni uočil potres, je uničil požar. Iz mesta Reg-gio di Calabria še vedno ni zanes-ljivih novosti. General Marazzi, ki se

je napotil s 1000 vojakov, zdravniki in
šivili v Beggio, ni mogel tjakaj priti,
ker je mesto nedostopno tako s su-
hega kakor z morja.

Kakor javlja "Tribuna", so v
Palmi pokopali 425 mrtvev, rešili
pa nebroj ranjenov. Preživele pre-
bivalstvo kampira pod milim nebom
in se nahaja radi pomanjkanja hrane
in obleke v največji sušici.

V Baguari so našli 1000, v St.
Euphemiji 400, v Castellani 16, v
Polisteni 4, v Cinane Tronvi 4 in v
Oppido Mamertino 7 mrtvev.

Poslanec Dolozzi pripoveduje o
katastrofi v Palmi te-le podrobnosti:

Pri cerkvi se je podrl zvonik,
hiše so vse v razvalinah. Iz razvalin
se slišijo obupni kliči ponesrečenov,
katerim ne more nihče pomagati. Iz
zemeljskih razpoklin se še vedno dviga
črna dim. Vihar in silni dež otežujejo
situacijo. Iz Katanijske so pripeljali več
ljudi, ki so od strahu onemeli. V
okolici se nahaja 15.000 ljudi, ki so
utekli katastrofi, a nimajo sedaj niti
strehe niti brane.

V vojašnici Santa Maria je ostalo
samo 14 mrtvih. Med ponesrečenov
se nahaja tudi general Costa.

V Mesini je poginil pod raz-
valinami ameriški general in ameriški
nevelist Inowbridge.

V Kataniji je mrtvih najmanj
10.000 ljudi. V Mesini se je izmed
400 carinarjev rešilo samo 15. Ves
89 pehotni polk je pokopan pod raz-
valinami, rešilo se je samo 10 mož.
Kakor poročajo listi, je parobrodni
promet v mesinski morski ožini ves
ustavljen.

"Messaggero" poroča o katastrofi
v mestu Reggio di Calabria te-le po-
drobnosti: Do polnoči ni bilo mogoče
dobiti nobene vesti iz tega mesta.
Splošno se sodi, da je katastrofa
Reggio še huje zadelo nego Mesino.
Gotovo je to, da je ves center mesta
razdejan in da so ostale nepoškodovane
samo vile na višje ležečem delu mesta
proti Campu. Grad, licejsko poslopje
in cerkev leže v razvalinah. Vsi go-
jenci duhovniškega seminarja so po-
kopani pod razvalinami. Število žlo-
veških žrtve znaša več tisoč.

"Daily Mail" javlja iz Rima:
Pogled na Mesino in Reggio je grozen.
Splošno se dvomi, če bo mogoče ti
dve mesti zopet zgraditi. Najbrže se
bodo vsi, ki so ostali živi, izselili. Pri
onih, ki so se rešili, je opaziti znake
blaznosti. Mnogi izmed njih pa so
vseled prestanega strahu popolnoma
onemeli.

Kakor javlja iz Rima, je papeža
katastrofa silno prestrašila. Izjavil je,
da hoče na vsak način potovati v
Sicilijo, da osebno tolaži nesrečno
prebivalstvo. Njegova kolica se je
zaman trudila ga pregovoriti, da bi
opustil svoj namen. Šele, ko so zdrav-
niki izjavili, da je njegovo zdravstveno
stanje tako, da bi ne mogel vzdržati
napor tega potovanja, je papež opustil
namenjeno potovanje.

Cesar je daroval za žrtve kata-
strofe v Siciliji 50.000 kron, dunajski
občinski svet pa je dal v isto svrho
nakazati 20.000 K. Na Dunaju se je
osnoval po iniciativi ministra barona
Aehrenthala poseben odbor, ki bo na-
biral prispevke za ponesrečence v
Siciliji.

Telefonska in brzojavna poročila.

Zazulovo nasilstvo v Idriji.

Idrija, 31. decembra. Začasno
vpokojeni davčni kontrolor - gerent
Zazula je na odprto pismoprotidolov-
ham službene pragmatike odslavil
tajnika Julija Novaka.

Sankcionirani zakon.

Dunaj 31. decembra. Današnja
"Wiener Zeitung" priobčuje več sank-
cioniranih zakonov. Med temi se na-
haja tudi proračunski provizorij in
pooblastilni zakon.

Odstop srbskega vojnega ministra.

Belgrad, 31. decembra. (Posebna
brzoj. "Slov. Nar.") Vojni minister
Stepanović je demisijsko. Kralj je
ostavko sprejel.

Bojkot avstrijskega blaga v Srbiji.

Belgrad, 31. decembra. (Posebna
brz. "Slov. Nar.") Skladišni delavci
železniške postaje in savski pristanišča
imajo jutri na katoliško novo leto
shod, na katerem se proglasi za novo-
letno čestitko baronu Aehrenthalu
bojkot avstro-ogrškega blaga v vsi
Srbiji. Sicer pa se bojkot že danes
izvaja v velikem stilu.

Cesar in kancelar.

Pariz, 30. decembra. "Matin"
poroča, da je med nemškimi cesarjem
in kancelarjem Bülowom nastala ve-
lika napetost. Proti Bülowu se pri-
pravlja vihar; cesar samo radi tega
še ni nastopil proti Bülowu, ker je v
trenotku nenadomestljiv.

Katastrofa v južni Italiji.

London, 31. decembra. Po poro-
čilih iz Rima presega število pone-

srečencev in ranjenecv pri strašni
katastrofi v Siciliji in Kalabriji
200.000 duš.

Rim, 31. decembra. V okolici
Mesine prireja prebivalstvo, ki je
uteklo smrti, cerkvene sprevode in
javne molitve. Pri teh sprevodih se
ljudstvo vede kakor blazno. Ljudje
jočejo, kriče in se bičajo, kakor v
srednjem veku flagellantje.

Rim, 31. decembra. Observator
na zemljetrusni opazovalnici na Etni
prof. Riccio javlja, da so instrumenti
ob 2. ponoči zabeležili silni potresni
sinek. Prebivalstva se je znova po-
lastil blazen strah, ker je prepričano,
da se potresni sunki še ponove.

Rim, 31. decembra. V Palmi se
je izmed 14.000 prebivalcev rešilo
le 100. Na pokopališču je bilo
doslej pokopanih 2200 ponesreče-
nev.

London, 31. decembra. Na poziv
lordmayorja se je doslej nabralo
za ponesrečence v Italiji 72.000 K.

Uredništvo in upravnništvo
"Slovenskega Naroda"

p. f.

Zahvala.

"Izvrševalni odbor narodno-
napredne stranke" izreka tem po-
tom zahvalo gosp. volilcem pri
dopolnilnih deželnozborskih vo-
litvah, ki so dne 14., 19. in 22. t. m.
oddali svoje glasove narodno-na-
prednim kandidatom. Častiti gg.
volilci naj bodo prepričani, da bodo
novoizvoljeni gg. poslanci zastopali
v dež. zboru vedno koristno in
blagor vseh stanov, ki so jih
volili, ter da bodo visoko držali
zastavo narodnega napredka.

"Izvrševalni odbor nar.-nap. stranke":
Ivan Hribar,
tč. načelnik "Izvrševaln. odbora".

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno va-
zimo na novo naročbo, stare gospode
naročnike pa, katerim je potekla konec
meseca naročnina, prosimo, da jo o
pravem času ponovno, da pošiljanje ne
preneha in da dobé vse številke.

"SLOVENSKI NAROD"

velja v Ljubljani na dom dostavljen:
Vse leto .. K 24.- | Četrt leta .. K 6.-
Pol leta .. " 12.- | En mesec .. " 2.-
V upravnističu prejemam na mesec K 1-90.
S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:
Vse leto .. K 25.- | Četrt leta .. K 6-50
Pol leta .. " 13.- | En mesec .. " 2-30
Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko
in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom,
a hkratu se mora poslati tudi naročnina,
drugače se ne oziroma na dotično na-
ročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno
dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku
naročnine brez oziroma vsakemu, kdor je
ne vplačal o pravem času.

Upravištvo "Slovenskega Naroda".

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXVII. (1907).

Izhaja po 4 pole obsežen v velikih osmerki
po eden pot na mesec v vseskih osmerki
vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt
leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

"Národna Tiskarna" v Ljubljani.

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Creme
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 22. decembra: Ivan Ferfila, sluga
71 let Kongresni trg 2.
Dne 24. decembra: Gašper Naglas, bivši
starinar 81 let Japljeve ulice 2.
Dne 26. decembra: Marija Rahunc, go-
stija 90 let Poljanska cesta 20.
Dne 26. decembra: Ivan Skodlar, hlapec
71 let Dalmatinove ulice 15.

V deželni bolnici:
Dne 27. decembra: Jernej Vontčina, po-
sestnik 65 let Miklošičeva cesta 5.
Dne 28. decembra: Viktorija Šolar, usnar-
jeva hči 7 let. Sv. Petra cesta 7.
Dne 23. decembra: Antonija Lasecky,
krojačeva vdova 71 let.
Dne 24. decembra: Fran Mali, pismonoša
42 let.
Dne 25. decembra: Marija Naglič, dni-
narica 60 let.
Dne 26. decembra: Ivana Werhauser, dni-
narica 44 let.
Dne 26. decembra: Ivan Zorko, tapetar
43 let.

Zitne cene v Budimpešti
Dne 31. decembra 1908

Pšenica za april 1909 .. za 50 kg K 12 76
Pšenica za oktober 1909 .. za 50 kg K 1 9
Rž za april .. za 50 kg K 10 85
Koruzi za maj .. za 50 kg K 7 39
Oves za april .. za 50 kg K 8 62

Effektiv.
Mirneje.

Meteorološko poročilo.
Vidna nad morjem 808. Srednji vrtalni tlak 755 mm.

decem	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
30.	9. zv.	735.6	-7.2	sl. zahod	oblačno
31.	7. zv.	742.2	-6.8	sr. v. z. od	"
	2. pop.	744.8	-6.2	"	"

Srednja včerajšnja temperatura 6.1
norm. - 26° Padavina v 24 urah 0 mm

HOTEL "ILIRIJA"

Kolodvorske ulice.
Sprejema opoldanski in večerni abo-
nament na hrano.
Opozarja se na novo zgrajeno, moderno

kegljišče!

4893 2 Marija Novak

Gostilna

"Pri Bobenčku" na Glincih
z novo urejenimi prostori, acetijsko
razsvetljavo in lepim vrtom s konce-
sijo vred se odda zaradi bolezn
tako ali pozneje v najem.
Istotam se odda tudi

prodajalnica, več stanovanj in delavnica.

Več se izve na Glincih št. 37
pri Ljubljani. 408-89

! Za praznike !

Prva
goriška vinska klet

Ljubljana, Stari trg št. 13.

prilporeča edino le zajamčeno pristna

vina kakor:

Vipavsko belo, I. vrste 1/2 litra 28 h
Goriško " " " " 32 "
Rebula nova in stara " " 36 "
Burgundec goriški " " 38 "
Istrsko črno " " 24 "
" Teran " " 28 "
" reloško " " 36 "

Muškatelc najfinjši in sloveči cvi-
ček Drenovčan posestnika J. Vido-
viča ter še različna vina po najnižji
ceni.

Resna ženitna ponudba.

Učitelj bi se rad sezna-
nil s primernim dekletom
v starosti do 25 let.
Natančne ponudbe pod
"A. B." na upravnništvo
"Slovenskega Naroda" do
8. januarja. 4894-2

kompanjona ali prodam:

žago, mlin, kovačijo, tavnico sa-
mekolnito, veliko vodno moč na
lepem kraju, blizu kolodvora. 4920-1
Naslov v uprav. "Slov. Naroda".

Podpisana se ob koncu leta
1908 zahvaljuje za občno za-
upanje od strani gosp. in žena,
ter prosim obenem tudi za leto
1909 popolnega zaupanja, ka-
terega se v vsakem oziru hoče
vredna izkazati.

Šmarje pri Jelšah, dne 31. de-
cembra 1908.

Elizabeta Kerth
okrajna babica. 4921

Vsem častitim obiskovalcem

kavarne "Prešeren"

kakor tudi prijateljem in znancem
želim

veselo in srečno novo leto!

Zahvaljujoč jih na naklonjenosti
in se priporočam tudi nadalje
s spoštovanjem

Karel Polajnar
kavarnar.

Usem cenj. gostom in
odjemalcem, prijateljem in
znancem želim

srečno in veselo novo leto

proseč za nadaljno blago-
naklonjenost. 4913

Augustin Zajec
restavratore

Ljubljana, Sodnijske ulice 6.

1909

Vsem svojim prijateljem
in naročnikom želim

VESELO NOVO LETO.

J. N. Potočnik

krojaški mojster 4924

= V KAMNJKU. =

1909

Srečno in veselo

novo leto

želiva vsem svojim častitim gostom, prijateljem in znancem,
zahvaljujoč jih obenem za dosedanje zaupanje ter se priporočava
v nadaljno naklonjenost. 4830

Z najodličnejšim spoštovanjem

Valentin in Antonija Mrak
restavracija "pri Novem svetu" na Mar. Jerezije cesti.

Odda so 4923
transitno skladišče
hladno in suho, uporabno za vse.
Več v Šubičevih ulicah št. 3.

Častitemu ljubljans-
kemu občinstvu, opošto-
vanim svojim gostom,
prijateljem in znancem
želim 4941
srečno in veselo
novo leto
proseč jih nadaljne na-
klonjenosti.
Marija Milavec
gostilničarka
pri "Slatem oodchu".

Veselo in srečno

NOVO LETO

želim vsem svojim cenjenim naroč-
nikom, prijateljem in znancem in se
priporočam za enako zaupanje tudi v
bodoče. 4887

Z velespoštovanjem

JOSIP REBEK

ključavničarski mojster

Ljubljana, Francovo nabrežje 9.

Vsem svojim častitim go-
stom kakor tudi prijateljem in
znancem kliče 4918

srečno NOVO LETO!

ter se priporoča tudi v bodoče
za prijazno naklonjenost.

Marija in Franja Kavčič

češka bučejeviška pivnica

"pri Golobčku"

Ljubljana, Sv. Petra cesta 26.

Trgovina s specerijskim in
mešanim blagom

Berjak & Šober

Uodnikov trg 2

želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem ter vsem pri-
jateljem in znancem

veselo in srečno

novo leto

ter se priporoča za pri-
jazno naklonjenost tudi v
nadalje. 4922

Po svetu.

* Starec na smrtni postelji morilec. V Remesu na Francoskem se je zgodila nedavno velika tragedija. Bogati posestnik Taugard, 70letni starec, je ležal že več tednov na smrtni postelji. Popoldne usodnega dne je zdravnik sporočil domačinom, da bolnik ne bo doživel prihodnjega jutra. Pri bolniku je ostala sama služkinja Marija Girard. Hipoma pa se je bolnik v postelji zvrnil, oči so se mu bliskale in začel je kričati: »V sobi je maček, moram ga ustreliti!« Služkinji se je za hip posrečilo pomiriti bolnika, toda kmalu nato se je zaslal iz bolnikove sobe strel. Hlapec je tekel v sobo ter zagledal bolnika stali na postelji s puško v roki, dočim je služkinja ležala v svoji krvi na tleh. Hlapec je hotel prikočiti služkinjo na pomoč, toda bolnik je zavpil: »Ne bližaj se, sicer streljam!« Hlapec je zbežal ter naznanil stvar domačinom. Med tem se je bolnik zaklenil ter se postavil s puško k oknu, grozeč vsakemu, ki bi hotel priti v sobo, da ga ustreliti. Zbralo se je mnogo ljudi pred hišo. Županu se je posrečilo, da je udril s policijo v sobo ter razorožil bolnika. Spravili so ga v posteljo, a kmalu nato je umrl. Služkinja je umrla med prenosom v bolnišnico.

* Otroka je vrgel v gorečo peč. V madžarskem mestu Lugoš je prišel mladi mož Gerboncz pijan domov. Žena mu je očitala pijanstvo, kar je moža tako razkačilo, da je zgrabil iz zibelke trimesečno dete ter ga vrgel v peč, ki je bila zakurjena za kruh peči. Na ženo vpitje so prihiteli sosedi, toda otroka je bil že sam pepel. Razjarjeni sosedi so nečloveškega očeta napol ubili.

* Pravljica o koleri. Na poti v Bogdad je srečal neki paša žensko zeleno in vso grozno. »Kdo si in kam greš?« jo je vprašal. »Jaz sem kolerica in grem v Bagdad, da umorim tam petnajststo ljudi.« Paša je drgetaje šel naprej. Mesec pozneje je srečal zopet isto zeleno žensko in ji je zaklical od daleč: »Ti si me zadnjič nalagala! Ali mi nisi rekla, da hočeš v Bagdadu umoriti petnajststo oseb? In pokončala si jih dvajseti-soč!« Kolerica je odgovorila: »Petnajststo oseb sem usmrtila, nobene več.« In drugi?« je vprašal paša. »Drugi so umrli od strahu pred menoj!«

* Cerkev in bakteriologija. Uspehi modernih bakterioloških preiskovanj niso postali važni samo za javno higijeno, ampak so delovali tudi na nekatere cerkvene običaje. Tako je v protestantski cerkvi nastalo gibanje, da se odpravi skupni obhajilni kelih in da se uvedejo posamični kelih ter se tako prepreči prenašanje bolezni. V nekaterih krajih so začeli to idejo tudi že praktično izvajati. Je nevarnost v katoliški cerkvi ni, je pa v mnogem drugem pogledu, tako n. pr. v kropilnikih, v katere močijo verniki svoje prste. Da se pride temu okom, je italijanski menih Avgustin Gomelli preiskoval koprivnik v turinski cerkvi sv. Križa in obelodanil rezultate tega preiskovanja v listu »Unità Cattolica«. Na površju vode v omenjenem koprivniku je našel v enem kubičnem centimetru 150.000, a na dne 6 milijonov mikrobov iz vrste nalezljivih bolezni. Napravili so s to vodo več poskusov na živalih in vse te živali so obtele za tuberkulozo, davico ali pa za vnetjem črev. Gomelli predlaga radi tega, da se mesto sedanjih odprtih, uvedejo zaprti kropilniki, tako da verniki vsakokrat pritisnejo na gumb in si tako oskropijo prste.

* Ceplenje proti lenosti. Kakor poroča »Gil Blas«, je predaval na mednarodnem kongresu za higijeno neki angleški zdravnik o svojem raziskavanju glede sredstva proti lenosti. Po njegovem mnenju se vsled utrujenosti mišic izločuje neka strupena tvarina, ki povzroča lenost. Ako se posreči osamiti to otrovno tvarino, ki povzroča lenost, potem bo lahko najti metodo zdravljenja te. Zdi se, da so isti vzroki za duševno utrujenost kakor za utrujenost mišic in upanje je, da se s ceplenjem ozdravi lenost.

* Kakova bo bližnja zima? Bruno Bürger je izdal novi koledar za prognozo vremena. O predstojči zimi prorokuje, da se novo leto začne z dežjem, z oblačnim toplim vremenom in vetrovi. Dan sv. Treh kraljev bo kritičen dan. Toplo in deževno vreme bo trajalo do polovice meseca januarja. Potem se bo barometer naglo vzdignil. Šele z 22. januarjem, ki bo kritičen dan, se začne prava zima. Zadnji dnevi januarja bodo topli s snegom. Tudi mesec februar ne bo dosti ugodnejši. Dne 5. februarja bo kritičen dan. Vse do 20. februarja bo vreme toplo, potem šele se bo nekoliko shladilo. Februar se bo končal s snegom, tudi marec se začne s snegom. Še 20. marca bo snega in nevihte.

Slovenci! Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah edinole Ivan Kebravo

Miss Farler, Miss Everitt
English Lessons
64 Dalmatinove ulice 5.

Gospodična

z lepo pisavo, zmožna slov. in nemškega jezika, pisanja na stroj ter stenografije, želi vstopiti v kak komtoar ali odvetniško pisarno.
Ponudbe pod »Pisalni stroj« na uprav. »Sloven. Naroda«. 4909-1

Ženitna ponudba.

30letni delavec samskega stanu, ki ima premoženja 2800 K in 3 služke 4 K na dan, se želi seznaniti ali poročiti tudi s kakšno delavko, ali pa udovo brez otrok v starosti do 30 let.

Ponudbe naj se pošljejo do 25. januarja 1909 pod »št. 111« Ljubljana, poste restante. 4911

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo K 6.50.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podplati, najnovejše oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Val 4 pari samo K 6.50.

Za naročitev zadostuje dolgost. 4914 Razpošiljanje po povzetju. Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31. Nengajajoče rad zamenjam.

Prva češka tvornica reklamnih trakov

S. Čamperlik,
Praga VIII.

Najcenejše vezanje in najkoristnejša reklama. 4457 5
Ceneje nego motvoz.

„OAZA“
Dunaj, IX. 66 se prosi, da odda svoj naslov pod šifro 4910 1
„Gorotan“
na upraništvo „Slov. Naroda“.

Ustna voda
„EUODIN“
Specijalite za kadiice.
Glavna zaloga lekarna 4813 2
Ub. pl. Trnkóczy v Ljubljani.

Dobro idoče
gostilno

sprejemom na račun ali od litra. Žena je dobra kuharica, jaz sem pa že 6 let pri gostilniški obrti. Kavoje morem položiti 500 K. Govorim slovensko, hrvaško, laško in nemško. Ponudbe pod »F. N.« poste restante Štanjel na Krasu do 28. februarja 1909. 4831-3

V gostilni „pri MINKI“
(bivši Katoliški dom)

vsako nedeljo in praznik celo noč

plesna veselica
Igrajo tamburaši.

Za obilen obisk se priporoča
Marija Jakša
4908-1 gostilničarka.

CHRISTOFLE

Jedilno in namizno orodje
Priznana najboljša posrebenost.
NAJLEPŠE OBLIKE. Kompletno opravljene KASETE za NAMIZNO ORODJE, SKLEDE, POSODE za OMAKE, KAVNI in ČAJNI SERVISI, NAMIZNI NASTAVKI, UMETNINE.
Edino nadomestilo za pravo srebro.
Specialni predmeti za hotele, restavracije in kavarne ter za pensione, menaže itd. 4511 5
C. in kr. dvorni dobavitelj
CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ I, OPERNRING 5
(HEINRICHSHOF).
Ilustrovani cenovnik zastoj.
Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.
Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki poleg stoječo tvorniško znamko in polno ime CHRISTOFLE

najboljše čistilo za čevlje in usnje à 24 vin.
2951 v prid družbi sv. Cirila in Metoda. 20

Salmijakove pastilje
preizkušene
olajšujejo hripavost in kašelj, razkrajajo sliz. 4206-7
1 škatljica stane 20 h, 11 škatljic 2 K.
Naročila izvršuje po povzetju
lekarnar
G. Piccoli v Ljubljani,
c. kr. dvorni založnik
na Dunajski cesti.

:: Za novo leto ::

Najcenejša in najprimernejša darila so ::

albumi za razglednice

in

: poezijske knjige :

ki jih ima v veliki izbiri po izredno nizkih cenah na prodaj

Narodna knjigarna.

Pláite po vzorci:
BARHENTOV,
FLANEL,
MODNEGA BLAGA
platna, damasta, kanafasa itd., vse novo, ki jih franco pošilja znamenita uvozna tvrdka
V. J. Havliček a br. Podebrady
311-2 (Kraljevina Češka).
Zavoj s 40 m raznih ostankov pralnega blaga letnega in zimskega pošiljam za 18 kron franko po povzetju.

Najlepši in najcenejši
novoletni
reklamni
KOLEDARJI
z okusnim tiskom firme
se dobe pri
Ivanu Bonaču
v Ljubljani.
Vzorci dopošliem na željo brezplačno na ogled. 4320 1
Oddajajo se po skrajni ceni tudi sami bloki!

Proda se 4712-3
trgovska hiša
z gostilno na Spod. Štajerskem.
Pisma je poslati pod »dobra trgovina« uprav. »Slov. Naroda«.

Strojni praktikant
se sprejme. 4857-3

Stanovanje in hrana prosta. — Kje, pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

50 hl dobrega in zdravega

belega vina

ima naprodaj Josip Maljavec v Roču (Istra). — Cena hektolitru, postavljeno na vsako postajo na Kranjskem, 22 kron. 4830-5

Prednosti
„Santa Elena“ jamajskega

ruma .: Finost nežen vonj izborna kakovost.

4642-5

Mesarija

se prodaja v kopališču Poreče ob jezeru na Koroškem zaradi presejitve. Obrt je v sredi kraja, 5 minut od kolodvora. Pogoji so prav ugodni, obstanek pa zagotovljen, ker si občinstvo želi mesarja. 4663-5
Več pove g. Martin Krainer, gostilna Šee-Rose v Porečah na Votoskem jezeru.

Benediktinska
voda za lase.

odpravi takoj izpadanje las, prhljaj. Neprekosljiva za ohranitev in negovanje lepih las. V Ljubljani jo prodaja Alb. Berganc, brivec, hotel „Pri Malicu“ Sander & Heldt, Strassburg. 4444-8

Pevovodja

zmožen voditi tudi orkestralne zbor, dobi stalno mesto kot stranski zaslužek pri pevskega zboru v večjem slovenskem mestu. 4714-5

Ponudbe z dokazili sposobnosti in zahtevo glede plače na upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

Briketi „Paulus“

najboljši šlezjski premog, prešan v kocke, 8000 kalorij kurilne moči. Kurjenje sob in štedilnikov preprosto kakor z navadnim premogom, samo da nagleje, bolje in dalj trajajoče. 4223-8

Premog „Bohemia“

kosovnik in orehovnik najboljše vrste, brez prahu, brez kamenja, presejan in zbran, 5000 kalorij, tedaj brez konkurence. Pošilja se točno tudi izven Ljubljane, briketi brez opažanja. Priporoča samozalagar

Jos. Paulin
glavna zaloga premoga v Ljubljani
Nove ulice št. 3.

Vabilo

4896

prostim zabavam

vsako nedeljo in praznik predpustom.

Točila se bodo različna vina iz lastne velike zaloge in postrezalo z gorkimi in mrzlimi jedili, zlasti tudi vedno z domačo gnetajo. Za goste, ki želijo mir, je posebna soba.

K obilni udeležbi vabi

Jernej Jelenič
gostilničar, posestnik, tovarnar kisa in vinski trgovce

„pri Majarončku“.

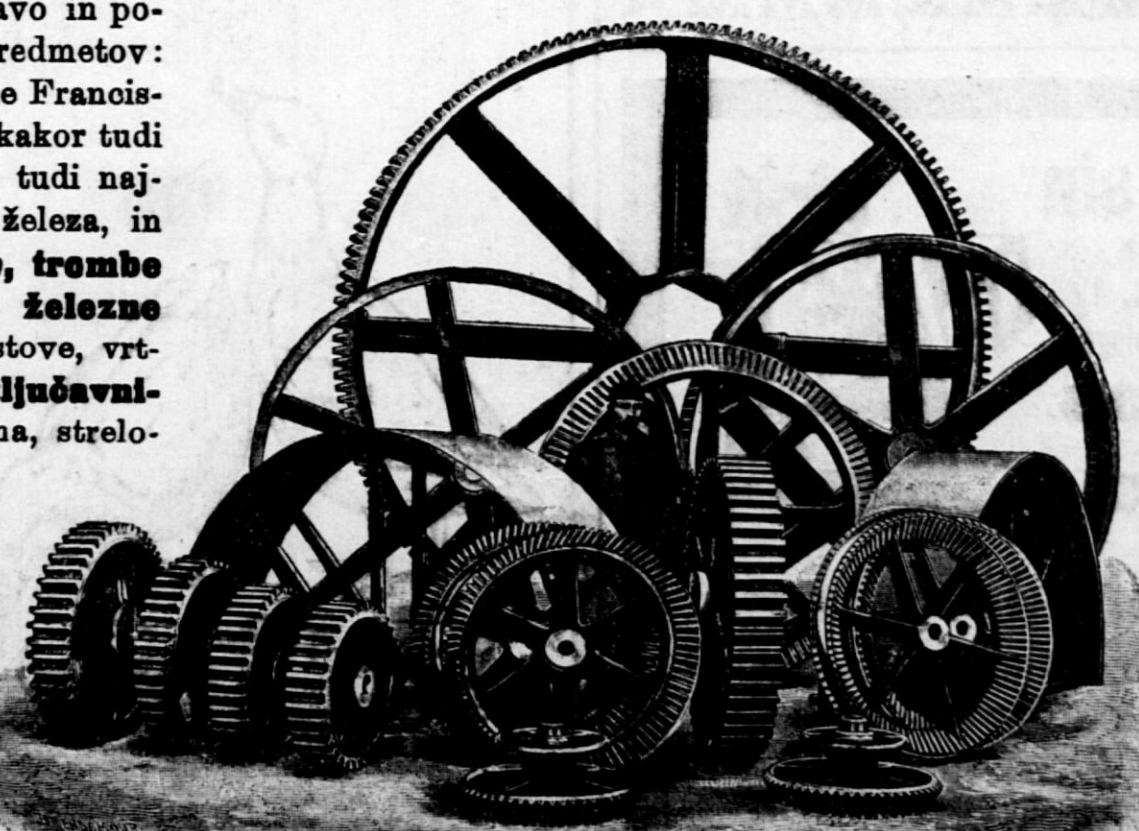
A. Žabkar v Ljubljani

Dunajska cesta šte. 42.
Železolivarna, tovarna za stroje in ključavničarska dela.

Priporočam se v izdelovanje, napravo in popravilo vseh in mojo stroko spadajočih predmetov: strojev, priprav za mlino in žage, moderne Francis turbine za vsak padeč in množino vode, kakor tudi transmisij za vsako industrijo. Izdelujem tudi najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer križe, kotle, peči, klopi, stebre, trembe za vodo itd., dalje najraznovrstnejše železne konstrukcije, kakor strešne štole, mostove, vrtnarske rastlinjake, vsa stavbna in ključavničarska dela: železne ograje, vrata, okna, strelovođe in štedilnike ter žično pletenino za ograje vrtom, pašnikom, travnikom itd. 4693 1

Načrti in proračuni na razpolago.

Vse po primernih tovarniških cenah.

IVAN & NIKOLAJ ŽIC

trgovina z vinom na debele.

Ladje: „Domitila“ & „Štefanija“

v Pulju v Istri

prodajata vina: 4250 4

Viako (Lissa) rdeče	à 36 in 40 h	Dalmatinsko belo	à 36 in 40 h
„belo“	à 40 » 44 »	Schiller (Opolo)	à 32 » 36 »
Istrijsko rdeče	à 28 » 32 »	Teran (samo zrnje)	à 36 » 40 »
„belo“	à 32 » 36 »	Muškat beli, sladki	à 48 » 50 »
Dalmatinsko rdeče	à 28 » 32 »		

za liter franko iz Pulja v sodčih, ki se ne računajo, pač pa se morajo vrniti v najkrajšem času **franko Pulj**. Razpošilja se samo s povzetjem. Naročila se sprejemajo od 56 litrov naprej. Za pristnost vina jamčiva. Vino se mora shraniti v hladu ter načeti še le šest tednov po sprejemu. Steklenice se morajo dobro zamašiti in poleti — kolikor je mogoče shraniti v pesku.

Posojilnica v Radovljici

razpisuje službo

tajnika

z začetno mesečno plačo 200 kron. Pogoji se izkazuje večletno službovanje v kakem denarnem zavodu. Vstop šimpreje. — Ponudbe do 6. januarja 1909. 4859-3

Proti 4577 4

kašlju

in
bripavosti jemljite

dr. Sedlitzkega

gastelnske
limbove bonbone

v vrečicah po 30 vin.

V Ljubljani jih prodaja
J. BUZZOLINI.

Zahtevajte zastonj

in franko moj veliki, bogato ilustrirani katalog s preko 800 slikami vseh vrst nikljastih, srebrnih in zlatih ur, dalje vseh vrst solidne zlatine in srebrnine, glasbil, jeklenega in usnjatega blaga, kadinskih priprav itd. po izvirnih 3705-22

Nikljasta ura remontoarka	K 350
Sistem Roskopf pat.	4-
Švicarska izvirna Roskopf pat.	5-
Registr. Adler Roskopf nikljasta remontoarka na sidro	7-
Goldinasta remontoarka s kolešjem „Luna“ in dvojnimi pokrovi	9-
Srebrna remont. s kolešjem „Gloria“ odprto	8 40
Srebrna remontoarka z dvojnimi pokrovi	12 50
Srebrna oklepna verižica z obročkom na vzmet, 16 gr teže	2 60
Ruska tulaka nikljasta remontoarka s kolešjem „Luna“ K 10-50, ura s kukavico K 8-50, budilnica K 2-90, kuhinjska ura K 3-—, Schwarzwaldska ura K 2-50.	

Za vsako uro 3 leta pismenega jamstva. — Zamenja dovoljena ali denar nazaj. Prva trgovina za ure **Ivan Konrad**, o. kr. dvorni dobavitelj, Most št. 667, Oseko.

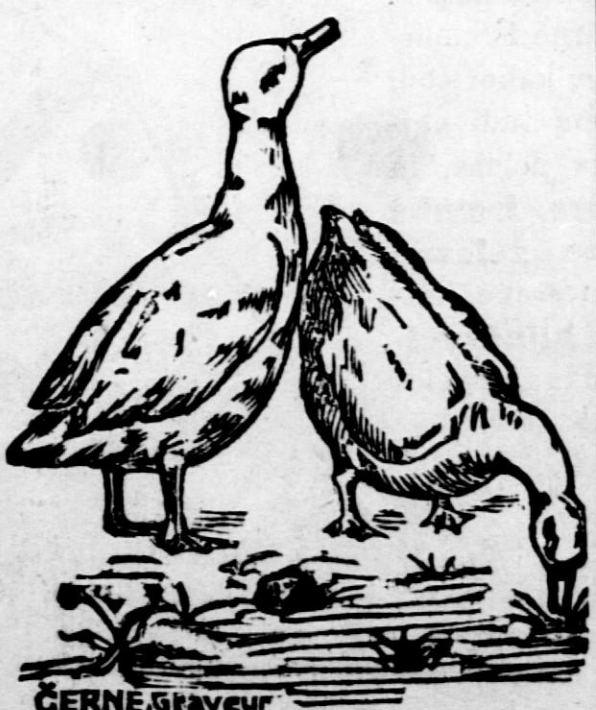
Ravnokar je izšel

Koledar za kmetovalca 1909.

uredil drž. konz. J. LEGVART. IV. zelo popolnejši letnik z vsebino: Kratak opis umne živinoreje: zlata pravila živinoreje, krmljenje goveje živine in prašičev. Mlekarstvo, preiskovanje in bolezniki mleka. Obdelovanje travnikov, naprava in osuševanje travnikov, umetna in naravnagnojila živinodržavništvo. Vinoreja Tabele za merjenje lesa. Zadrugništvo. Merjenje lesa Prerač. v kile, orale in hektarje. Koledar in še mnogo drugega. — Vezan je le to v posebno močno platno. Cena s pošto K 1-80, in se naroči pri **lv. Bonaču v Ljubljani**. Vsled prihranitve dragega povzetja se naj znesek naprej dopošlje.

Perje in puh

po nizkih cenah.

Anton Šarc
Sv. Petra cesta št. 8.

PATENTE

vseh dežela izposluje in izkorišča
M. GELBHAUS 4877-58
Inženir in zapriščeni patentni posrednik na Dunaju
VII. Slobensterngasse 7, nasproti o. kr. patentnemu uradu.

888 10

Sarcova

glicerinska

mila.

Novosti:

Savon lin „Don Juan“ v 10 parfumih K — 30
„ „ „Lilas Blanc“ K — 40
„ „ „Violette de Nice“ K — 50
„ Ryal extrafin „Rose de Schiraz“ K 2 50

Dobiva se v vseh boljših zadevnih trgovinah.

Naznanilo.

Usojam se vsem svojim p. n. naročnikom in prijateljem vljudo naznaniti, da sem svoje

slikarsko in pleskarsko podjetje

preložil z Brega štev. 20

v svojo lastno novo hišo v Sodnijskih ulicah 12,

kjer se bodem vedno trudil si pridobiti oziroma obdržati zaupanje svojih cenjenih naročnikov.

Tudi za bodoče se toplo priporočam

želeč vsem srečno in veselo novo leto.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Ks. Starè

slikar in pleskar v Ljubljani, v Sodnijskih ulicah štev. 12.

O. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1908 leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.	Prihod v Ljubljano juž. žel.
7-05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, 1. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.	6-56 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta, Tržiča.
7-07 utraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8-34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
9-26 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.	11-22 popoldne. Osebn. vlak iz Praga, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice, Tržiča.
11-38 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorice drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.	2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	4-13 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice, Tržiča.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.	6-50 zvečer. Osebn. vlak iz Praga, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.	8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice, Tržiča.
9-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).	11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Odhod iz Ljubljane drž. koledar:
7-28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
9-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

Prihod v Ljubljano drž. koledar:
6-46 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 popoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

(Odhodi in prihodi so označeni v srednjem evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Oblastveno avtorizirana plesna šola

v dvorani hotela pri Maliču

za plesno sezono 1909

Usojam si svojim p. n. obiskovalcem in cenj. slovenskemu meščanstvu javiti, da otvorim z januarjem 1909 za predpustni čas nov abonent v svojem oddelku za odrasle, ki ga obiskuje najboljša družba.

Šekcije bodo vsak ponedeljek in petek ob osmih zvečer.

V predpustni sezoni se bodo poučevali najnovejši in najmodernejši plesovi in zlasti: Two-steep (ameriški), mignoni in „Šokolska“ (moja kompozicija) in pa „angleški lancier“ in drugi plesovi.

Posebne ure vsak čas dneva v moji dvorani, v privatnih in drugih prostorih.

Infurmacije vsak dan od 2—4. pop. v hotelu pri Maliču 3.

Z velespoštovanjem 4912 1

Giulio Morterra, obl. avt. plesni učitelj.

!!VINA!!

Tvrška Lešnik i drug

veletrgovina z vinom v Il. Bistrici (Notranjsko)

oddaja zajamčeno pristna istrijska vina po najnižjih cenah.

Zahtevajte vzorce. In cenike.

Z odličnim spoštovanjem vdani

Lešnik i drug.

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine

samo

549 48

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetijske posojilnice“, nasproti gostilni pri „Figovu“.

Croatia je edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glavnega mesta Zagreba.
Croatia je edina zavarovalnica, katera daje dve četrtini dobička svojim zavarovancem.
Croatia je edini zavod, kateri daje četrtino dobička v javne svrhe v onih pokrajinah, v katerih zadruga posluje.
Croatia sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste.
Croatia sprejema zavarovanja kristalnih šip, proti slučajnemu ubitju.
Croatia ima najnižje tarife. 4069-15
Croatia išče akviziterje in okrajne zastopnike za vse okraje na Kranjskem in Štajerskem.

Vsa pojasnila daje:

Glavni zastop „Croatie“

v Ljubljani, Gosposke ulice št. 4.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
priporočata svoj bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji
za redbine in obrt
Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Veselo 4903

ново leto

želim vsem cenjenim odjemalcem in naročnikom, zahvaljujem se za dosedanje naklonjenosti in se priporočam tudi v nadalje.

Fran Medic

čevljarški mojster in prodajalna čevljev.

Srečno, veselo

NOVO LETO

želim vsem častitim gostom

kavarne „Apollo“

kakor tudi vsem prijateljem in znancem ter se priporočava nadaljni naklonjenosti.

S spoštovanjem 4905

Jak. in Marija Vospornik

kavarna „Apollo“

Židovska steza št. 4

Veselo in srečno

NOVO LETO

želim vsem svojim častitim gostom, prijateljem in znancem, zahvaljujem se jim za dosedanje obiske svoje kavarne ter se jim priporočam tudi nadalje. 4737

Kavarna PUA

Ljubljana, Prečne ulice.

Vsem svojim cenjenim častitim gostom, odjemalcem, prijateljem in znancem se srčno zahvaljujem za izkazano zaupanje v starem letu ter si usojava priporočati se tudi nadalje in želiva vsem 4843

srečno in veselo

ново leto!

Iv. in Fani Ogorevc

Pred igriščem št. 1 v Ljubljani.

Vsem svojim cenjenim prijateljem in častitim odjemalcem želim 4864

srečno in veselo

ново leto

in se jim priporočam nadalje.

Ivan Komatič

prodajalec strojev
Ljubljana, Bavarski dvor.

Josip Ahčin

krojaški mojster 4742

Ljubljana, Vegove ulice št. 12

želi vsem cenjenim naročnikom

veselo in srečno

ново leto!

ter se obenem v nadaljnjo naročbo in priporočbo vljudno priporoča.

Vsem prijateljem in znancem želi rodbina 4882

lekarnarja Sensteka

srečno novo leto!

Vsem svojim častitim gostom, prijateljem in znancem

veselo in srečno

ново leto

z vsem spoštovanjem

restavracija „Auer“

Wolfve ulice 12

Matija Pikel

restavrat. 4799

Vsem svojim p. n. gostom, prijateljem in znancem 4744

presrčen prosit

NOVEMU LETU

proseč nadaljne naklonjenosti

gostilna „pri Lipi“

Marija Umberger.

Vsem častitim obiskovalcem moje kavarne, dalje vsem prijateljem in znancem želim

srečno in veselo

NOVO LETO

in jih prosim tudi v bodoče cenjene naklonjenosti. 4736

Kavarna Leon

Ljubljana, Stari trg št. 30.

Veselo in srečno

ново leto

želita vsem svojim cenj. gostom, prijateljem in znancem

Rozalija in Josip Cotic

gostilničar 4840

v Ljubljani, Zaloška cesta.

Povodom preselitve svoje obrti

z Brega v lastno hišo, Sodnijske ulice št. 12

kličem vsem cenjenim naročnikom, prijateljem in znancem

veselo in srečno

ново leto

proseč jih cenjenega zaupanja tudi v nadalje. 4904

Fr. Ks. Staré

slikar in pleskar
Ljubljana, Sodnijske ulice 12

Vsem strankam, katere so me že toliko let z zaupanjem počaščale, kličem

mnoga leta!

J. Ban

izdelovalnica vozov

v Ljubljani 4746

Dunajska cesta št. 31.

V zalogi imam tudi več novih in že izvoženih elegantnih kočij z lahke Brom 3 sedeže poceni

Vsem veleocenjenim obiskovalcem

kavarne „Austria“

kakor tudi prijateljem in znancem kličeva 4919

veliko sreče

v novem letu

ter se priporočava za prijazno naklonjenost tudi v bodoče.

Z vsem spoštovanjem

Fani in Ivan Stritar

kavarna „Austria“

Ljubljana, vogal Besiljeve in št. Petrske ceste.

Vsem svojim častitim naročnikom, prijateljem in znancem želim 4747

srečno

ново leto

ter se jim priporočam tudi za nadaljno naklonjenost.

Jakob Accetto

zidarski stavbnik

Tabor št. 3, Ljubljana.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

v Ljubljani, Stari trg št. 21.

Srečno in veselo

NOVO LETO

želita

Jakob Zalaznik

in 4745

njegova soproga.

Deln. družba šivalnih strojev

Singer Ko.

podružnica v Ljubljani, Postojni, Kranju, Novem mestu

izreka vsem svojim častitim naročnikom in odjemalcem v Ljubljani in na deželi, kakor tudi vsem cenj. obiskovalcem raznih kurzov za vezenje 4796

srečno in veselo

NOVO LETO!

ter se vljudno priporoča tudi za nadalje.

Srečno in veselo

NOVO LETO

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem ter se jim v nadalje priporoča 4903

Tovarna sodavice

T. Dolinšek sed. Krieger

Krško.

Cenjenim naročnikom, gostom, prijateljem in znancem želim

veselo in srečno

ново leto!

ter jih prosim, da mi svojo dosedanje naklonjenost ohranijo tudi z naprej 4767

Ivan Zimec,

posestnik, gostilničar in mesar na Bledu.

Fr. Kukman

čevljarški mojster

v Ljubljani, Dunajska cesta 14

I. dvorišče, levo 4759

želi vsem svojim čast. naročnikom, prijateljem in znancem

veselo in srečno

NOVO LETO

ter priporoča elegantno, trpežno, moderno delo in solidne cene.

Vsem p. n. cenjenim odjemalcem sodavice, brezalkoholnih pijač, ogljenčeve kisline itd. želi 4797

veselo

NOVO LETO!

I. kranjska tovarna mineralnih vod

reg. zadruga z omejenim poročtvom

v Ljubljani.

Vsem častitim obiskovalcem najine 4807

kavarne

kakor tudi vsem znancem in prijateljem v Ljubljani in na deželi želiva

srečno in veselo

ново leto.

Fran in Marija Krapeš.

Veselo in srečno

NOVO LETO

želi vsem častitim naročnikom, prijateljem in znancem ter se priporoča za nadaljno naklonjenost in mnogobrojen obisk

Dragotin Dinter

brivec 4794

Martinova cesta.

Vsem p. n. obiskovalcem, prijateljem in znancem želim

srečno in veselo

NOVO LETO!

Štefan Šerbačič

brivec 4805

Spodnja Šiška.

Vsem cenjenim gostom in prijateljem gostilne

„pri Zlati kapljici“

želita 4795

prav srečno

ново leto

Leop. in Al. Tratnik.

PROSIT

NOVO LETO

kličem vsem čast. naročnikom, prijateljem in znancem, zahvaljujoč se za dosedanje naklonjenosti ter se priporočujoč tudi za nadalje. 4808

Z odličnim spoštovanjem

Julija Štor

zaloga čevljev v Ljubljani
Prešernove ulice št. 5.

Vsem svojim častitim naročnikom, kakor tudi prijateljem in znancem želim

srečno in veselo

ново leto

zahvaljujoč jih na dosedanje naklonjenosti ter se jim priporočam tudi nadalje v blagovoljno uvaževanje. 4738

Fran Kreč

krojaški mojster

v Ljubljani, na Turjaškem trgu.

Vsem častitim naročnikom, kupovalcem, prijateljem, znancem 4743

prosit

ново leto!

Zahvaljujoč jih na dosedanje naklonjenosti se priporoča tudi nadalje za zaupanje

Avstro-amerikanska

tovarna čevljev

v Ljubljani

Prešernove ulice št. 50.

Srečno in veselo

NOVO LETO!

želiva vsem prijateljem, znancem in vsem častitim odjemalcem ter se nadalje priporočava 4806-2

Josipina in Fran Čuden

v Ljubljani.

Vsem cenjenim gg. trgovcem, prijateljem in znancem želi
veselo novo leto
 ter se vljudno priporoča v nadaljno naklonjenost
A. Butscherjeva vdova
 agentura. 4769

Vsem cenjenim odjemalcem kakor znancem želi
veselo novo leto
Fr. Kham 4901
 trgovina s specerijo, delicatesami in vinarna.

★ Restavracija pri „Zvezdi“ ★
 Vsem svojim častitim gostom želiva 4718
veselo novo leto
P. in M. Hrisch.

Vsem p. n. gg. naročnikom, odjemalcem in gostom ter prijateljem in znancem želiva 4740-1
srečno in veselo novo leto!
Alojzij in Ana Zajec
 vinotriec
 v Spodnji Šiški.

Vsem svojim cenj. častitim gostom, odjemalcem, prijateljem in znancem se srčno zahvaljujem za izkazano zaupanje v starem letu ter si usojam priporočati se tudi nadalje in želim vsem
srečno in veselo NOVO LETO
Andrej Marčan
 mesar in gostilničar 4719
 Prešernove ulice šte. 16
 Rimska cesta št. 19.

Vsem cenjenim gostom in prijateljem v Ljubljani in na deželi
srečno in veselo novo leto!
Mar. Novak
 hotel „Ilirija“, Kolodvorske ulice.
 4883

Vsem svojim čast naročnikom, prijateljem in znancem želim
srečno in veselo novo leto!
 Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost ter se priporočam tudi nadalje v izvršbo vseh
knjigoveških del
 Potreba skrbna in solidna. Cene zm. rne.
 Z odličnim spoštovanjem
Fran Breskvar
 knjigovez 4869
 Ljubljana, Francovo nabrežje 1.

Srečno in veselo NOVO LETO
 želiva cenj. odjemalcem sodavice ter vsem cenj. gostom, prijateljem in znancem ter se priporoča tudi za nadalje z velespoštovanjem
G. in Fr. Bolte
 izdelovatelj sodavice, posestnik in gostilničar. 4757

Srečno in veselo novo leto
voščim 4767
 vsem cenjenim odjemalcem likerja in žganih pijač tvornice likerja v Zagrebu (prej F. Pokorny).
Fran Remic
 kot zastopnik v Ljubljani.

Vsem svojim cenj. častitim gostom, prijateljem in znancem se srčno zahvaljujem za izkazano zaupanje v starem letu ter si usojam priporočati se tudi nadalje in želim vsem
srečno in veselo NOVO LETO
Josip Plankar
 gostilna „Pod gozdom“
 Dolenjska cesta. 4721

Srečno novo leto
 želim vsem cenjenim gospodom obiskovalcem svojega 4756
brivskega salona
 ter prosim tudi v nadalje za obilen obisk in obetam najboljše postrežbo. Priporočam se tudi gospodom enoletnim prostovoljcem in dijakom.
 Z vsem spoštovanjem
Paskal Domianović
 brivec
 Dunajska cesta 6

Vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem želi
srečno novo leto!
Ant. Bajec
 umetni in trgovski vrtnar, cvetlični salon pod Znančco.
 4880

Prav srečno novo leto
 vsem svojim velecenjenim odjemalcem in prijateljem s prošnjo, da me tudi z naprej počaste s svojim zaupanjem, ki si ga prizadevam vedno opravičiti. S posebnim spoštovanjem se priporočam 4771
A. Lukić
 Pred škofijo št. 19.
 Ljubljana.

Franjo Golob
 želi vsem svojim č. odjemalcem ter ostalemu občinstvu sploh kakor tudi vsem cenjenim prijateljem in znancem 4774
srečno in veselo novo leto!
 Zahvaljuje se za dosedanje naklonjenost ter se priporoča nadalje s spoštovanjem
Franjo Golob
 mesar in prekajevalec
 v Spodnji Šiški.

Gostilna pri „Amerikancu“
 Florjanske ulice 20.
 Vsem čast. gostom tu in iz dežele, prijateljem in znancem želiva
srečno in veselo novo leto!
 Zahvaljuje se za dosedanje obisk ter se priporoča tudi v nadalje, zagotavlja pošteno in točno postrežbo. 4841
 Z odličnim spoštovanjem
Rud. in Marija Škulj
 gostilničar.

Podpisana želiva tem potom vsem ljubim in cenj. gostom, prijateljem in znancem, osobito pa „Političnemu in prosvetnemu društvu za Trnovo in Krakovo“

veselo in srečno novo leto
 zahvaljujoč se jim za dosedanje naklonjenost in prosiva prijaznega zaupanja tudi v bodoče. 4886
Anton in Marija Steiner
 gostilna,
 Opekarska cesta.

Srečno in veselo novo leto
 voščim vsem svojim cenjenim odjemalcem. 4846
L. Remic
 trgovina s specerijskim in delicatesnim blagom
 Ljubljana, Škofje ulice 15

SREČNO NOVO LETO
 želi vsem p. n. odjemalcem v mestu in na deželi priporočujoč se tudi v bodoče za naklonjenost ter beleži 4735
 z velespoštovanjem
A. & E. Skaberne
 manufakturna trgovina.

Vsem svojim častitim gostom, prijateljem in znancem želi 4716
srečno in veselo NOVO LETO
rodbina Beličeva
 gostilna „številka 6“.
 Dunajska cesta.

Vsem svojim častitim naročnikom, prijateljem in znancem želiva iz srca 4766
veselo in srečno NOVO LETO!
 Zahvaljuje se iskreno za dosedaj izkazano zaupanje ter se priporoča tudi za nadalje.
Ivana in Viktor Kranc
 čevlarski mojster.
 Ljubljana, Rožna dolina.

Srečno in veselo novo leto!
 želim vsem svojim čast. gostom, prijateljem in znancem, zahvaljujoč jih obenem za dosedanje zaupanje ter se priporočam v nadaljno naklonjenost. 4753
 Z odličnim spoštovanjem
Beti Kos
 restavracija „Pri levu“
 v Ljubljani
 = Marije Terezije cesta. =

Srečno in veselo novo leto
 želi vsem cenjenim odjemalcem
zastopstvo puntigamske pivovarne v Ljubljani.
 4834

Vsem p. n. obiskovalcem, prijateljem in znancem želim
srečno in veselo ! novo leto!
S. Strmoli
 brivec 4755
 Pod Trančo 1.

Veselo in srečno novo leto
 želi vsem častitim naročnikom, prijateljem in znancem ter se priporoča v nadaljno naklonjenost in mnogobrojen obisk
JULIJ SIKUTRIČ
 brivec in lasničar 4773
 Marije Terezije cesta št. 11.

Vsem častitim gostom, prijateljem in znancem želi
veselo novo leto
 in se priporoča nadaljni naklonjenosti 4841
gostilna Flegar
 Vođmat, Zaloška cesta.

Srečno in veselo NOVO LETO
 želita cenjenim gostom in obiskovalcem hotela „Lloyd“ in se v nadaljno naklonjenost priporočata 4865
Karol in Rezi Počivalnik.

Srečno novo leto
 želi vsem znancem, prijateljem in svojim naročnikom 4862
 slovenska tvrdka
Avzugst Repič
 sodarski mojster
 v LJUBLJANI.

Srečno in veselo novo leto

želim svoj cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem in se ljudno priporočam za nadaljnjo naklonjenost. 4819

Aleksij Ambrožič

urar in trgovec z zlatno in srebreno na Bledu.

Srečno in veselo novo leto!

želim vsem svojim cenjenim odjemalcem in se iskreno zahvaljujem za izkazano mi naklonjenost ter se priporočam tudi za nadalje. 4768

Z velespoštovanjem

Ivan Marchotti

trgovina z usnjem v Ljubljani.

srečno in veselo novo leto!

ter jih prosim, da mi tudi nadalje ohranijo svoje zaupanje in naklonjenost.

S spoštovanjem

Alojzij Večaj

izdelovalec peči

Opekarska cesta šte. 9.

srečno in veselo novo leto

ter se v ljudno priporočam za nadaljnji obisk.

Leopold Lavš

trgovina manufakturnega, specerijskega in galanterijskega blaga, usnja, čevljev itd. 4858

Tržič, Gorenjsko.

Pravo srečno novo leto!

želim vsem svojim velenjenim odjemalcem in prijateljem s prošnjo, da me tudi z naprej počaste s svojim zaupanjem, ki si ga prizadevam vedno opravičiti. 4702

S posebnim spoštovanjem se priporočam

Oroslav Bernatović.

Uso srečo v novem letu

voščiva vsem velenjenim gostom 4848

gostilne pri „Mostu“

Uodmat št. 16

F. in J. Vodišek.

Obilo sreče k novemu letu

1909

želi svojim znancem, prijateljem in odjemalcem ter se priporoča z velespoštovanjem 4889

Juan N. Adamič

prva kranjska urvarna.

Srečno novo leto

želi vsem p. n. odjemalcem priporočajoč se tudi v bodoče za naklonjenost ter beleži 4722

3 velespoštovanjem

J. Hosteuc

manufakturna trgovina.

Restavracija de Schlava

Ljubljana, Kolodvorske ulice

(„Pri starem Tišlerju“)

želi vsem častitim gostom, odjemalcem, prijateljem in znancem

srečno

novo leto!

Zahvaljujoč se za dosednji obisk se priporoča tudi nadalje prijazni naklonjenosti.

Z odličnim spoštovanjem

Anton de Schiava

restavrater. 4844

Kavarna „Vanossi“ Kamnik.

Vsem p. n. cenjenim gostom, prijateljem in znancem se priporočam ter jim želim

**veselo in srečno
novo leto!**

Zahvaljujem se jim za dosedaj mi izkazano naklonjenost in se priporočam za prijazno zaupanje tudi v novem letu.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Josip Vanossi

kavarnar 4872

v Kamniku.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim gostom, prijateljem in znancem, ter se jim tudi nadalje priporoča

Marija Ravnikar

gostilničarka

„pri Virantu“.

Josip Pogačnik

krojaški mojster

v Radovljici na Gorenjskem

želi vsem cenjenim naročnikom in odjemalcem

**veselo in srečno
novo leto!**

ter se obenem ljudno priporoča v nadaljnjo naročbo in priporočbo.

Srečno in veselo novo leto

Svojim častitim naročnikom, prijateljem in znancem, ki so me počasi do sedaj s svojim zaupanjem, želim 4701

srečno in veselo novo leto

proseč jih, da mi tudi nadalje ohranijo svojo naklonjenost.

S spoštovanjem

P. Cassermann z rodbino

krojaški mojster

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3.

Odlikovan z diplomom in zlato kolajno na III. dunajski modni razstavi.

Gostilna Zupančič

Ljubljana, Martinova cesta 15

želi vsem častitim gostom, odjemalcem, prijateljem in znancem

SREČNO

NOVO LETO!

Zahvaljujoč se za dosednji obisk, se priporočam tudi za nadalje prijazne naklonjenosti.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Zupančič

gostilničar 4699

Martinova cesta št. 15.

Veselo novo leto!

želi vsem svojim velen. naročnikom, prijateljem in znancem in se najtopleje zahvaljuje za vso obilo naklonjenost, proseč tudi nadalje najštevilnejšega obiska. 4703

Velespoštovanjem

Stanko Kelsin

brivski mojster

Ljubljana, Kopitarjeve ulice.

Veselo in srečno novo leto

želim vsem svojim cenjenim naročnikom, kolegom in prijateljem v Ljubljani. 4723

Franc Jeločnik

učelnik zadruge krojačev Ltd.

Vsem cenjenim naročnikom, prijateljem in znancem želim prav iskreno 4704

veselo

novo leto!

proseč jih i nadalje velenjenega zaupanja.

Alojzij Lenček

kloparski mojster

Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Vsem svojim častitim gg. naročnikom, prijateljem in znancem ter gg. uradnikom želim 4698

veselo in srečno

novo leto!

priporočajoč se tudi nadalje z lepim in solidnim delom.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Presker

krojaški mojster

Sv. Petra cesta šte. 14.

Vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem se zahvaljujem za dosednji obisk svoje gostilne, želim

veselo novo leto

ter prosim, da me tudi nadalje počaste s cenjenim obiskom.

S spoštovanjem 4677

Pet. Stepič

restavracija „pri Kroni“

Ljubljana, Gradlišče šte. 7.

Trgovina modnega blaga

Vlivo-Mozetič

Ljubljana

Stari trg šte. 21

želi vsem svojim častitim naročnikom, osobito velespoštovanim damam, kakor tudi prijateljem in znancem

srečno in veselo

NOVO LETO

ter se priporoča tudi za nadaljnjo zaupanje. 4878

Postrežba vsekdar rečna

Veselo novo leto

želim vsem svojim cenjenim odjemalcem. 4855

Andrej Bertonec

pekovski mojster

Radovljica, Gorenjsko.

Vsem svojim cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem želiva tem potom

veselo

novo leto!

Z odličnim spoštovanjem

Milko in Pavlina Krapeš

urar 4900

Jurčičev trg št. 3 v Ljubljani.

Častitim, dragim gospodom gostom čitalnične kavarne v »Narodnem domu« kliče

vesel prosit

k

novemu letu

vdana

Milka.

Matevž Zalar

izdelovatelj sodavice

v Ljubljani, Dunajska cesta 7

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem

srečno in veselo 4874

novo leto!!

Vsem p. n. cenjenim naročnikom, prijateljem, znancem in tudi častnikom se priporočam ter jim želim 4873

veselo in srečno

novo leto!

Zahvaljujem se jim za dosedaj mi izkazano naklonjenost ter se priporočam za zaupanje tudi v novem letu.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan in Ivanka Zamljen

čevljarški mojster

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

:-: Srečno novo leto :-:

želim vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem, se jim zahvaljujem za dosedanje zaupanje in . . . prosim prijazne naklonjenosti tudi v prihodnje . . .

Z vsem spoštovanjem 4890

Anton Stacul

trgovina špecerije in delikates v Ljubljani, Šelenburgove ul. 4

BRATA EBERL

tovarna oljnatih barv

stavbna in pohištvena pleskarja ter črkoslikarja v Ljubljani.

Miklošičeva cesta (za frančiškansko cerkvijo)

želita vsem svojim naročevalcem v Ljubljani in na deželi, kakor tudi vsem prijateljem in znancem 4717

veselo in srečno novo leto

ter se priporočata sl. občinstvu za vsa pleskarska in črkoslikarska dela, osobito pa priporočata svojo tovarno oljnatih barv.

Srečno novo leto

vsem prijateljem in znancem
ter svojim častitim naročnikom
izreka

Jurdka 4800

Jernej Rahovec

Veselo in srečno ! novo leto!

želi vsem častitim naročnikom,
prijateljem in znancem ter se
priporoča za nadaljno naklon-
jenost in mnogobrojen obisk

M. Valentič

brivec 4867

Šelenburgove ulice št. 6.

Gostilna „Mantua“ na Vrhniki.

Vsem častitim in dragim
gostom, prijateljem in znancem

srečno novo leto!

in naj mi izkažejo prijazno na-
klonjenost tudi nadalje.

Z odličnim spoštovanjem

Franco Dolenc

4727 gostilničar.

Vsem svojim častitim go-
stom, kakor tudi prijateljem in
znancem kličem 4760

srečno novo leto

ter se priporočam tudi v bodoče
za prijazno naklonjenost.

Alfred Seidel

hotel „Južni kolodvor“

Ljubljana 4760

Kolodvorske ulice št. 43.

Vsem cenj. naročnikom, pri-
jateljem in znancem želim

srečno in veselo novo leto!

Ivan Ogrin

stavhal podjetnik 4838

Karlovska cesta 5.

Srečno novo leto

vsem prijateljem in znancem ter svojim
častitim naročnikom. 4798

Jos. Bežman

knjigoveznica.

veselo in srečno novo leto

z vsem spoštovanjem

hotel pri „Belem volu“

Celje. 4765

Jak. in Ant. Zrontelj.

ALOJZIJ KUNST

čevljarski mojster,

Židovske ulice 4

kliče vsem častitim naročnikom,
prijateljem in znancem

srečno novo leto

ter se priporoča prijazni na-
klonjenosti tudi nadalje.

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Kunst

4730 čevljarski mojster.

Veselo ! novo leto!

želi vsem svojim odjemalcem,
prijateljem in znancem 4758

Fr. P. Zajec
optik in urar

Ljubljana, Stari trg št. 26

ter se priporoča za nadaljno
blagohotno naklonjenost.

Veselo in srečno

novo leto

želi vsem častitim naročnikom,
prijateljem in znancem ter se
priporoča za nadaljno naklonje-
nost in mnogobrojen obisk

Engelbert Franchetti

brivec 4868

Sočnijske ulice šte. 2.

Restavracija na „Južnem kolodvoru“

Vsem častitim gostom, prijateljem
in znancem se zahvaljujem za dosednji
obisk želeč jim 4789

srečno novo leto

ter jih prosim obenem, da mi ohranijo
svojo naklonjenost tudi nadalje.

Z odličnim spoštovanjem

Jos. in Jvanka Schrey.

Vsem cenjenim naročnikom želim

veselo novo leto!

Lud. Černe

zlatar, trgovec z urami ter zapri-
seženi sodnijski cenilec 4218

v Wolfvovih ulicah št. 3.

Vsem častitim obiskovalcem
svoje gostilne, kakor tudi cenj.
odjemalcem kisa želim

srečno novo leto!

ter se zahvaljujem za dosedanje
naklonjenost in se priporočam
tudi nadalje. 4793

Z odličnim spoštovanjem

Jernej Jelenič

gostilna „pri Majarenčku“.

Vsem svojim častitim odje-
malcem, prijateljem in znan-
cem želi 4718

veselo novo leto!

J. Pretnar

trgovec na Bledu.

Vsem častitim gostom, pri-
jateljem in znancem želim

srečno in veselo novo leto!

Zahvaljujem se jim za do-
sedanje naklonjenost ter se jim
priporočam tudi naprej. 4847

Tomaž in Melka Bizilj

gostilna „pri Kolovratarju“

v Ljubljani, Pred Škofijo.

Veselo in srečno novo leto

želi vsem gostom iz Ljubljane in
izven Ljubljane ter se priporoča še
za nadaljni obisk

3 odličnim spoštovanjem

Anton Kališek

gostilničar in posestnik na Fužinah
„pri Stajercu“. 4885

Srečno in veselo novo leto

želi spoštovanemu občinstvu, pri-
jateljem in znancem ter se pri-
poroča v prijazno naklonjenost

Filip Pristou

silkar specialno le za napise,
črke in grbe. 4720

v Ljubljani, Prešernove ulice 50.

Srečno in veselo novo leto

vsem cenjenim gospodom odjemalcem, pri-
jateljem in znancem želi

4881

Jos. Zidar, Ljubljana.

Srečno in veselo novo leto

želim svojim p. n. častitim
obiskovalcem, prijateljem
in znancem ter priporočam
i nadalje svoj prvi najele-
gatnejši in s higijeničnim
komfortom urejeni

brivski in
česalni salon.

Njihovi naklonjenosti in
podpori se priporočajoč 3
zagotovilom dobre in čedne
postrežbe se priporočam

3 odličnim spoštovanjem

Aleksander Gjud

brivec 4820

Ljubljana, Kongresni trg 3.

Vsem svojim p. n. čislanim učencem in učenkam izreka
najpresrčnejše čestitke

k novemu letu 1909

3 velespoštovanjem

4754

Giulio Morterra, plesni učitelj.

Vsem svojim častitim naročnikom in odjemalcem želim

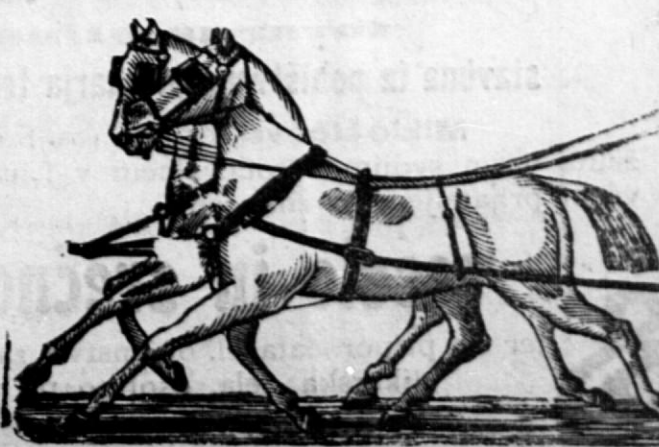
veselo in srečno novo leto

ter se najtopleje priporočam
tudi za nadalje. 4839

Josip Stupica

sodlar in jermonar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 6.

Kavarna „Ilirija“

si usoja vsem svojim častitim p. n. gostom, prijateljem in
znancem v Ljubljani in na deželi voščiti

srečno novo leto

proseč nadaljne naklonjenosti. 4861

Z velespoštovanjem

Štefan in Ana Miholič

kavarna „Ilirija“, Kolodvorske ulice

Od 28. decembra do 6. januarja
prodajam zaradi inventure
moško in damsko konfekcijo
pod vsako ceno.

„Angleško skladišče oblek“ O. Bernatovič

Ljubljana Mestni trg 5.

Veliko zalogo
gramofonov in plošč

tudi s slovenskimi oma
plošče
od
1-50
naprej
pri-
poroča

FR. P. ZAJEC, urar
2291 Ljubljana, S'arl trg 26.

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 309 27

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Pozor!
Kavarna „ILIRIJA“

Koledvorske ulice št. 22.

je vsak dan

vso noč odprta.

Vsaki ponedeljek

KONCERT

sesteta na lok.

Vstop prost.

Vstop prost.

Najvljudneje se priporoča

4598-6

Štefan Miholič.

Priporoča se
za praznike:

Asti spumante,
Malaga,
Marsala,
Maraschino di Zara,
Moschato,
Refosco,
Vino Vermouth,
Champagne,
Cognac,
Rum,
Tropinovec,
Slivovec.
Najfinejša namizna vina
bela in rdeča.

4633-8

F. Cascio

Šelenburgove ulice 6.

Konkurenca! Novo vino
lastnega pridelka,
trvdke BR. NOVAKOVIČ
rdeče (opolo) 24 in 28, rumeno 32 vinarjev 1/2 litra itd.
se toči v Sodnijskih ulicah št. 4 in na Rimski cesti št. 5.
Toči se tudi pivo iz zagrebske delniške pivovarne.

58 016

Advokat

dr. Josip Wilfan

ima svojo pisarnico

v Trstu, Corso šte. 37.

Od 25. decembra do 25. januarja

prodajam na svojih prostorih

v šolskem drevoredu poleg jubi ejnega mostu

Prima slanino

brez kože od prašičev iz lastnih pitališč

I. vrste kg kron 1'50
II. „ „ „ 1'30

Meso istih prašičev:

I. vrste kg kron 1'40
II. „ „ „ 1'20

Elija Predović.

4291-31

Edina slovenska strokovno urejena in odlikovana
semenska trgovina ter umetno vrtnarstvo,
je že 34 let obstoječa trvdka

Flojzij Korsika v Ljubljani

V zalogi imam 460 vrst najboljših poljskih, ze-
lenjadnih in cvetličnih semen, za katerih kakovost
jamčim. Posebno letos sem se zak. ž. l. tako obsežno,
da morem ustreči vsem zahtevam. Pripominjam,
da so vsa moja semena preizkušena pri dežel-
nem kmetijskem kemiškem preskuševališču.

Izdelujem tudi različne suhe in sveže

vence in šopke

in sploh vsa v to stroko spadajoča dela.

4711 2

Z odličnim spoštovanjem

Al. Korsika.

Povsod
zahtevajte cenik!

Svoji k svojim!

Varst. znamka: Sidro.
Liminent. Capsici comp.

nadomestilo za

3523-16

Pain-Expeller s sidrom

priznana izborna, bolečine tolažeče in odvajajo mazilo ob prehlajenju itd.;
po 80 h, K 1'40 in K 2'— so dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno
prihajenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne ste-
klenice v škatlicah s našo varstveno znamko „sidro“ potem je
vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek

Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Kličina c. 5 nova.

Respošiljanje znak dno

Delniški kapital: 120,000.000 kron.

Rezervni zaklad: 64,000.000 kron.

Podružnica o. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda

za trgovino in obrt

v Ljubljani, Franca Jožefa cesta šte. 9.

Sprejema vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti
branišnim knjižicam;

izdaja obrestujoče se blagajniške liste;

dovoljuje posojila na tekoči račun, dalje stavbna posojila, hipotekna posojila,
carinska posojila, davčna jamstvena posojila itd.

ekomptira menice in devize in preskrbuje njih inkaso,

izdaja nakazila, kreditna pisma in priporočilna pisma na vsa tuzemska in
inozemski tržišča,

kupuje in prodaja tu- in inozemske rente, zastavna pisma, delnice in srečke
in daje vestna navodila za nalaganje kapitala.

priskrbuje in deponira vojaške ženitvene kavelje, službene kavelje in vadije
za udeležbo pri dražbah.

sprejema v shrambo vrednostne papirje in oskrbuje njih upravo in razvidnost,
oddaja proti ognju in vlonu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim
zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze v hranitev,

zavaruje srečke in izrebažajoče efekte proti izrebnim izgubi in oskrbuje brezplačno
pregledovanje vseh zrebanju podvrženih papirjev,

plačuje kupone, izrebanne papirje in valute pri svoji blagajni,

daje predujme na blago, na vrednostne papirje ter sprejema borzna naročila

za tu- in inozemske borze,

priskrbi za svoje naročnike trgovalne informacije v tu- in inozemstvu itd. itd.

2831 9

Centrala na Dunaju.

Podružnice: Bolcan, Bregenc, Brno, Feldkirch, Jablanice, Gorica, Inomost, Karlovi vari, Ljubljana, Lvov,
Mor. Ostrava, Olomuc, Pulj, Praga, Liberce, Toplice na Češkem, Trst, Opava, Warnsdorf.

Kavarna in restavracija

„Švicarija“

se priporoča cenj. občinstvu. 10 3890

B. SEVAR

Ljubljana, Sv. Jakoba trg

priporoča najcenejši nakup špecerijakega blaga, finega čaja, ruma, pristne, stare slivovke iz leta 1879 od umrlega patriarha Brankoviča, belega in črnega istrjancja v steklenicah itd.

Ceno posteljno perje.

Kilogram sivca, puljenega 2 K, polbelega 2 80 K belega 4 K, prima kakor puh mehkega 6 K, veleprima puljenega, najboljša vrsta 8 K. Puh, siv 6 K, bel 10 K, prani puh 12 K, od 5 kilogramov naprej franko.

Izgotavlja postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga) pernice, velikost 170x116 cm, z dvema zglavnikoma, 30x58 cm, zadostno napolnjeno z novim, sčistim in stano-vitim perjem, 16 K, napoln 20 K, puh 24 K, pernica sama 12, 14, 16 K, zglavnik 3, 3 50, 4 K razpošlje po povzetju, zavoj zastoj od 10 K naprej franko. 3594-13

Maks Berger

Joschenitz št. 225, Šumava, Češko. Neugajajoče se zamenja ali depar vrne. Cenovniki zastoj in franko.

Slovenci!

Kupujte

novoletna darila

le v

prvi slovenski modni trgovini za gospode 18

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Blago in cene so brez konkurence.

Kavarna

„Leon“

na Starem trgu št. 30.

je vsaki dan
uso noč odprta.

Vsak torek

KONCERT seksteta na lok.

Začetek ob poln 10. Vstop prost.

Z odličnim spoštovanjem

Leo in Fani Pogačnik.

Pozor!

Nauk o zdravilih navaja da se mora zdravemu človeškemu telesu s hrano, bolnemu, malokrvnemu pa v obliki zdravil vsak dan dovajati okoli 5 centigramov železa, da ostane zdrav.

Tri jedilne žlice = 45 g (vsakdanja poraba)

železnatega vina

lekarstva

G. Piccolija v Ljubljani,

c. in kr. dvornega dobavitelja

obsega 5 ctg železa.

Vina China Serravallo z železom (po analizi gosp. prof. doktorja Friseniusa v Wiesbadenu) bi pa nasprotno morali použiti odrasli cel liter, otroci pa pol litra vsak dan, da bi dovedli organizmu enako množino.

Politrska steklenica Piccolijevega železnatega vina stane 2 kroni, poštni zavojček s tremi steklenicami ter s prosto zavojnino in poštino 3 K 60 h.

Naročila izvršuje po povzetju lekarnar G. Piccoli v Ljubljani, na Dunajski cesti. 4 52-7

Podjetje betonskih stavb 4518-4

Bratje Seravalli & Pontello

Slomškove ulice 19 Ljubljana Slomškove ulice 19

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevi, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tikanje teras, vodometov, korit in v dovodnih mušljeh, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopnik svodov patent „Thru“.

Slovenska tvrdka čevljev
domačega in tvorniškega izdelka

MATEJ OBLAK

čevljarski mojster

Kongresni trg šte. 6 v Ljubljani

se slavnemu občinstvu priporoča.

Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo v lastni delavnici.

Gričar & Mejač

Zaloga zgotovljenih oblek za gospode in dečke.
Konfekcija za dame in deklice.

Ljubljana
Prešernove ulice št. 9.

Gospodinje

ali ste že poskusile

Planinškovo praženo kavo?

???

!!! Če ne — porabite priliko k praznikom !!!

Pogostile bode, kakor še nikdar!!

Samopredaja vedno sveže pražene kave v velepražarni:

Dunajska cesta, vogal Sodnijske ulice.

Špecerijski oddelek: Dunajska cesta št. 6.

Jstotam velika zaloga in prodaja špirta in vsakovrstnega žganja na debelo.

Prva ljubljanska velika pražarna za kavo:

Karel Planinšek

4788 3

Platno, šifon,

švicarsko vezenje.

Žepni robci

v veliki izbiri prav po ceni.

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Največja novoletna razstava daril!

Ker nameravam opustiti luksurijsno galanterijsko blago, kakor finejše papirnate izdelke, zbornike za slike in razglednice ter lepo opremljene kasete s papirjem in drugo blago,

prodajam sedaj za praznike 10 do 20% ceneje kakor dosedaj.

Razstavo si lahko vsakdo ogleda, ne da bi kaj kupil. Ker je to le redka prilika, upam, da me bode vsak zaveden Slovenec počastil. Za obilen obisk se priporoča s spoštovanjem

FR. IGLIČ

trgovina s papirjem in galant. blagom na drobno in debelo. Ljubljana, Mestni trg.